Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕТЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТЭЙ ОРГАН

Октябрийн 21-нээ гарана. | № 31 (18054). | 1989 оной февралиин 5, воскресени | Сэн 3 мүн.

ЭМХИТЭЙ АЖАЛАЙ ҮРЭ ЕХЭ

Малай байрااа дулаагаар сорьёон нухэ hубын пагсайтар сэнтэшhэн тэрэ үглөөгүүр үнэхөөрөө газаа шэмэрүүн хүйтэн байгаа. Хэрээhэнэй хүйтэн үнгэрhэн хойно дахяад үбэл болошохонь гэжэ гү гэжэ наhатайшуулай эурхэ алдэнгяар хөөрэлдэhөөр байтар Таловкын hу hаалиин фермэдэ даалгагдаhан тэргэтэй хүнгэн трактор ерэ ерэhэзэр обсологдоhон үбhэнэй хажууда тогтошобо. Худэр бэетэй хөөр эрэшүүл хүйтэниешье обёоронгүй үнөөхи үбhэнhөө бардам ехээр асалжа, трактор райнгаа тэргэ дээрэ мундуухаанаар шэдэнэ. Уданшьегүй тэргэнь үбhөөр дүүрэжэ, ашаалагшад, хэдэн тээшэнь аргамжаар татажа уяна.

— Мүнөө жөлэймнай үбэлжэлгэдэ үбhэн горитойхоноор бэлэдхэгдээ даа. Фермэдэ дүтэхэнэ асаржа hуриламнай зохид байна. Голой саада тээ тэбхын херагдажа байhан дүрбэн hүри маяай гэшэ. Үшөө урэанда жөлэймнай нөөсэ үбhэн бии байха. Наядаа задалжа асархабди, — гэжэ фермые даагша Владимир Васильевич Баеа хөөрэнэ.

Үнэхөөрөө Таловкын hаалиин фермэ үбэ тэжээлэр хүсэд хангагдахаhаа гадна үбэлжэлгэдөөшье hайнаар бэлдэhэн юм. «Ильинкинский» совхозой хүтэлбэрилгэшдэй мэдүүлэнэй ёhоор, hүрэг үнэдтээ талха тарианай эуйл, силос, hолоомо, үсhэ үгэнэ. Удэр бүхэндэ тэжээлэй нөөсэй худалмэришэд малдаа хэршэгдэhэн hолоомо тарыа талханай эуйлтэй холижо, шанаржуулан бэлдэдэг гуримтан. Шэмэ, шанартай тэжээлэр гуиэд хангагдаhан эндэхи үнэздэй hу шэмэ эрид дэрэшэлхэhээ гадна малынь ямала hайнаар ондо орожо байна.

Хоёрхон жэлэй саада тээ эндэ байдалынь өндөөлөн hэн Тэрэ үедэ энэ фермэдэ үүрэгшөөөр ажаллажа байгаа Владимир Васильевич Баеа даагшаар томилогдожо, нэн түрүүлэн үнэздэй hу шэмые дэрэшэлүүлхын тулсе тодорлой хэмжээнүүдые абажа захалга бэлэй. Урандаа хайша хэрэгтэй срхигдошоhон фермэдээ буузюумынь наринаар гуримшулхадань, байдалынь эрид найжаргаа.

Үхэршэн байhанаа фермын коллективые хүтэлбэрилгэ тушаалда дабкуулгадаhэн тэрэ бухыдэнь богони болзорто хубилгаа гэгэн аргагүй. Хуушанай заншалhаа хаhасажа, шэмэ эрилтын ёhоор ажаллаха гэгэшэ абаhаар хушэрхэн. Нэн түрүүлэн коллективэйнгээ гэшүүдэ гол зорилгоёо ойлгуулха, тайлбарилха хэрэгтэй. Тэрэгүйдэ бухы хүсэлынь дэмжэгдэгүйдөө болохо бшуу. Эндэ түрүүлэн эмхи гуримай, жырамай түлөө тэмсэхэдэнь бултадаа hайшаажа дэмжээ hэн. Мүнөөшье Владимир Васильевич түрэл фермэдэ таниигдахаар бэшээр хубилгажа үргэлжэлhөөр.

Эндэ гол түлэб үнэздэйнь hу шэмэ эрид дэрэшэлхэ захалаа. Жошээлбэл, 1987 ондо фермын hаалишад үнэн бурийнөө дунда эзэргээр 2147 килограмм hу hаhан hаа, 1988 оной юhэн hэрада энэ хэмжээе 56 килограммаар ахяад байгаа. Тобшолбол, нёдондо зохид байдаггүй, Зундаа нэгоо, сагаанай дэлгэрээд, намжаа дулаан сагай үедэшье байгаа хэсүүхэн. Аяма бүгшэм халуунда малай дунда ажаллахеда бэрхэтэй. hаалишанай ажалай хүндэ хүшэр байhыень тэмдэглэхэдээ, би hаалишенаар заабол эхэнэрнүүд ажаллаха гэhэн зарим хүнүүдэй hанамжые буруугажа хэлэнэб.

Мүнөө манай фермэдэ бүхыдөө 17 hаалишан ажаллана. Тэдэнэй долоониинь эрэшүүл гээшэбди. Доржо Хапхарановhаа гадна Гарма-Доржо Раднаевые мэдэхэ байжа магадгүйт. Тэрэ хубүүн 1987 оной дүнгөөр республикын hаалишад-гурбан мянгатанай клубай гэшүүн болоhон байха. Мүнөө эдэнэрhээ гадна эрэшүүл гэхэдэ — Бата Юмсунов, Владимир Доржиев, Бимба Тугутов, Валерий Раднаев гэгшэд hаалишанаар ажаллана.

Фермэдэмнай дүршэлтэй бэрхэ, зубшэл заабэрэараа туhалдаг аха захэ наhатайшуул бии. Жэшээлбэл, 1986 оной дүнгөөр гурбан мянгатанай клубай гэшүүн болоhон Екатерина Хулбаевна Ангуровае бидэ хүндэлдэгби.

Үнгэрhэн жэлдэ манай фермын коллектив үнэн бурийнөө 2190 килограмм hу hаагаа юм. Харууhалдаг үнэздэй симментал үүлтэрэй. Хэрбээ hайнаар холлуулгаад, hаагаад байгаа hаа, жэлдээ 3000 килограмм hүн абтаhаар. hүүлэй үедэ фермэдэмнай үнэздые hу шэмээрнь шэлэжэ, бүлэг болгон бүридхэхэ худэлмэри ябуулгдадаг болоо. Энээнэй аша үрэ харагдажа захалба. Хэрбээ үнэздые тобир тэргэнеариь бэшэ, харин hу шэмээрнь шэлэжэ абадаг байгаа hаа, манай фермын hаалишад бухы коллективээрээ гурбан мянган килограммай хилэ үни дебанхай байха hэн.

Бидэ мүнөө бии байгаа арга боломжоёо хаража, шэнжэлжэ үзөөд, байгша ондо үнэзн бурийнөө 2600 килограммhаа бага бэшэ hу hаяха социалис уялга абаабди. Энэ зорилгомнай яhала бэелүүлэгдэхээр. Манай фермын, бухыдөө ажахымнай hаалишад гансал үбэлжэлгын үедэ hу ехээр үйлэдбэрилнэ. Зундаа үнэздэй hу шэмэ доошолдог. Нажарай нэгоной эльбэржэхэдэ, бага гергешагайгаар ехэ продукци абехын орондо hу улам багаар hаанабди. Энэ ямар ушарhаа болоно гээшэб? Миний бодомжолходо, манай ажахын фермэнүүдтэ зунай, намерэй hараануудта үнэздэй hу шэмэ дэрэшэлүүлжэ, ехэ продукци үйлэдбэрилхэ технологи нарижуулгдан hайжаруулгдаагүй байнаар. Энэнhээ улемжалан, горитой продукци алдагдана. Байгша ондо энэ дутагдалаа усадхаха гэжэ хэлсэхэбди. Тиихэдэ үнэздэй нажарай hараануудта тэжээл шанаржуулаад, үгэдэг байхабди.

Мүнөө би 25 үнэз даажа абанхай харууhалнаб. Тэрэнэймнай 18-ниинь тугеллаа. Тиихэдэ тугеллаhан хоёр гунжатайб. Мүнөө үнэсн бурийнөө үдэр соо 7—8 килограмм hүн абтана. hаядаа үнэздай hу шэмэеэ дэрэшэлүүлжэ захалхань.

Энэ жэлдэ малай эдихэ тэжээл элбэг. Үнэзн бухэндэ үдэр соо 20 килограмм силос, 15 килограмм сенаж, талха тарианай эуйл, нормогүйгөөр hолоомон үгтэнэ. Талха тарианаймнай эуйл шанаржуулгдажа бурдууг болгогдоод, үнэзн бүхэндэ 40 литрэй хүртэхөөр уулгагдана.

Фермымнай тэжээлэй цех түхэрэзн жэлэй туршада худэлгэгдэнэ. Тиимэhээ малай тэжээл таhалдаиагүй.

Районой түб — Иволгада болоhон уулзалга дээрэ эрэшүүл — hаалишадай дунда мүрысөө үнгэргэхэ дурадхал оруулагдаа. Энэ hонин, дэмжэхэзршье. Хэрбээ нимэ мүрысөө эмхидхээ hаа, hаалишанай ажелда эрэшүүлые олоор хабеаа,дуулха уряа дэлгэрүүлхэ hэмди гэжэ hананоб.

Б. ГАНЖУРОВ,
Иволгын районой Оронгын совхозой hаалишан.

ГАТАЛhАН ЗАМhАА ОБШОЛОЛ ХЭХЭ

XI ТАБАН ЖЭЛ: ажалай түрүүшүүл хөөрэнэ

Тэрhэн hарын хахадта районой түрүү шадай соншалта үүлгалга үнгэргэгhэн. Тэндэ бухыдөө 63 hаалишан хажа, недондо үнэзн бурийнөө 3000—килограммhаа дээшэ hу hаhан ажаруулуулуул дүй дуршэл, онсл арга туулгэрэнгыгээр хөөрэhэн байна. Энэ арга дээрэ бидэ гансашье хэлэн ажагаа дүнгүудые согсолсо бэшэ, мүн арга, дүй дуршэлөе халеи абалгаа.

Ондо би үнэзн бурийнөө дунда эзэр 3003 килограмм hу hаагаа hэм. Тиихэманай фермэhээ дуршэлтэй hаалишан ко Хапхаранов үнэзн бурийнөө 3033 грамм hу абба. Энэмнай манай ажаэрэ байдалда яhала hайн дүн гэжэ охоор.

совхоздоо hаалишанаар ажаллажа hаар hаанайб. Жэл саада тээ түрэhэн ээ найнай амералгда гарахадань, үнэздыень даажа абаа hэм. Миний Мария Дашиевна Ганжурова энэ hаалишанай үнэхэнэй ажаллаа. ай хубүүн байhан хадаа би ехэ боhноо хойно экэгээ дахасалдан, фермхи ажалыень нилгэд хэлсэhэн байУдаань томо болоходоо, эхэнгээ бүүнэдые hаалсажа, ели болохоор туулсахаш. Энэ фермэдэ бага наhанhаа hаанда юм гү, эхэнгээ пенсидэ гарань, бүлэг үнэздыень таталуургүйгөөр аба hаа hэм.

эн дээрэ hаалишанай ажел хүнгэн а. Мүнөө ажалнай зарим тэды хүнгэ ааб даа. Тиигэбшье, хүндэхэн байЖэлэй дүрбэн сагта үнэнэй хүхэ шобко гараха гэшэ амер бэшэ. Үшөө бүүнэздээ хосллуулхэ, харууhалхаш. Үбэсагта шиитэй ноитон, мананда абабүрүүл хераихы байрада ажаллахада, раар худэлhэн байха юм. Гэбэшье фрезеровщигой мэргэжэл шудалха анханайнгаа хүсэл бэелүүлхэ дуратай байhнаа цехэй хүтэлбэрилэгшэдта мэдүүлээ hэн. Мүнөө Александр Викторович 4-дэхи разрядтай болоноой фрезернэ ямаршье станок худэлгэдэг.

Даалгагдаhан хэрэгтээ зохёохы ёhоор хандадаг. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхээр үрлен нарижуулгын хэдэн дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ hэн. Тиин зохёожо бүтээhэн хэрэгсэлнүүдэ hайнаар хэрэглэжэ, социалис мүрысөөндэ шалгаргаа. Заводой мэдээжэ токарь В. Е. Анпилоговой үүсхэл дэмжэжэ, арбан хоёрдохи табан жэлэй даабарие 1988 оной октябриин 1-дэ дүүргээ hэн. Мүнөө А.В. Путинцев ерэхэ табан жэлэй тоосоогоор ажаллажа байнхай.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ—ШАНГА ШАЛГАЛТА

ТҮРҮҮШЫН ЗУУТАН

ХОРИНСК. (телефоноор абтаба). Удын совхозой мэдээжэ хонишон Георгий Мархаевич Бимбаевай толгойлдог арендинэ подрядай турримда ороhон гэр бүлын бригада район соогоо хамагhаа түрүүлэн зуун эхэ хонин бүхэнhөө 100 хурьга абаба.

Энэ жэлдэ бригадын хонишод 100 эхэ хонин бүхэнhөө 110 хурьга түлжүүлхэ социалис уялга абанхай hэн. Хурьгалха хонид үшөө олон. Абаhан уялгаяа арбан хурьгаар үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжотойбди гэжэ суута малшан мэдүүлнэ.

Г. БАДМАЕВ,
манай корр.

Хоринин район.

АШАГ ШЭМЭНЬ ДЭЭШЭЛНЭГҮЙ

Манай совхозой hу hаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй урда үнгэрhэн жэлдэ айхабтаа ехэ зорилго табигдаhан байгаа. Малшаднай жэлэй туршада 11921 центнер hу hаажа, тэрэнэйнгээ 10391 центнерыень гурэн түрэдөө тушааха түсэб эй hаа, бидэ нёдондо дун хамса 12 633 центнер hу абажа амжаа hэмди. Үнэзн бурийнөө дунда эзргээр 2137 килограмм hүн hаагдаа.

Энэ жэлэй малай үбэлжэлгын үедэ нэгэ условно мал бүхэндэ 13,3 центнер тэжээлэй единицын хэмжээнэй тэжээл нөөсэлэгдhэн гэхэ гү, али совхозой hаалиин мал тэжээлээр 93 процент хангагдаhан байна. Үнэзд октябрь hарын эхинhээ үбэлэй гуримаар тэжээлээ эдижэ эхилээ. Тиихэдэ фермэ бүхэнэй тэжээл бүйлуулдаг цехүүд турүүшын удэрнөө ашаг үрэтэйгөөр хүдэлгэгдэжэ захалhан байна.

Үнгэрhэн жэлэй зунай hараануудта гурбадахи отделениин тэжээл бүйлуулдаг цех hальбан шэнэлэгдээ hэн. Ониноборсын hу hаалиин фермын тэжээл бүйлуулдаг цехэй анханай буруугаар тодорхойлсон дээрэhээ эндэ бурдууг бэлэдхэхэ худалмэри жэл бүхэндэ хүшэрхэн боложо байна. Энэ талаар хэмжэн аб-ахаар болонхой гэжэ hанагдана.

Мүнөө бидэ hаамхай үнэзн буридөө удэртэ дунда зэргээр 2 килограмм үбhэ, хэршэгдэжэ жэжэ болгогдоhон 3 килограмм hолоомо, 20 килограмм силос, 1 килограмм талха тарианай эуйл, hаагдаhан hүнэй литр бүхэндэ 300 грамм холимог гурил үгэнэбди. Иигээд нарhанай шэлбүүлhэ бэлэдхэжэ эхилхэдээ, үнэзн бүхэндөө 3 килограмм энэ эуйлэй тэжээл эдюулхээр хараалнэбди. Эдэ бухы тэжээл эдихэдээ, үнэзн бүхэн үдэртэ 8 литр хүрэтэр hу үгэхэ аргатай аад, харин мүнөө оройдоол 3,7 литр үгэнэ. Эндэ ямар шалтагаануд нүлоолнэб гэхэдэ, нэгэдэхээр, нёдондо намар бидэ бухы hүрэгэйнгөө 25 процентыень шэнэ гунжадаар hэлгүүлhэн байнабди. hүрэгтэ аяар 200 гунжад оруулагдаа. Хоёрдохёор, зунай hараануудта өөhэдынгөө даалгагдаhан ажалдаа заримашуулай хайша хэрэгтэй хандаhан дээрэhээ нилэгд олон үнэзд hаалгангүй шэргэшоо. Нэгэдэхи отделенидэ зарим тушаалтадай гэмээр үерэй болоходонь, hаалишад үнэздээ ошохо аргагүйдэhэн байна. Иигэжэ недели ссо hаагдаагүй үнэзд хожоржо эхилээ аэб даа. Эдэ бүгэдэhөө боложо, hу hаалиия дээшэлүүлжэ шаданагүйбди. Энээндэ нэн түрүүн зоотехническэ албан гэм эзмэтэй гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Бидэ энэ гээгдэлдэ ороhоноо хараад байха бэшэ, энэ жэлэй эхинhээ шэн зорилгойгоо ажаллаша, дутуу дунданууда уседхеха ёлотой болоноб. Нэн түрүүн үнэздэйнгээ ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ш, хаяда тсологдоно. Шэнэ түрэhэн гунжадые амяарган харуулhалжа, эдэнэй hу шэмыень нэмэрхэ хэрэгтэй ха юм. Коллектив бухэн ажахы эрхилэлгын шэнэ гурим зеетагүй нэбтэрүүлхэ болоно. Тиихэдээ хүн бүхэн даалгагдаhан ажалдаа зэрэн ёhоор хандадаг болохо, тэдэнэрэй эдэбхи үүсхэлыень дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриингее бухы арга нөөсые гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ ёлотой гэшэ габ даа. Энэ талаар бидэ шэнэ жэлээ арендиэ подрядай гурим нэбтэрүүлжэ эхилээбди. hу hаалиин бухы фермэнүүд тусхай хэлсээ баталжа, энэ гуримда оронхой. Арендэ тухай мэлшадтаа ходо ойлгуулжа, хэлэжэ байха менай уялга болоно Малшадай дунда экономическа hуралсал үнгэргэхэдөө мэргэжэлтэд энэ асуудалда ходо анхаржа байха уялгатай. Сэхыень хэлэхэдэ, совхозой хүтэлбэрилэгшэд, зоветмэргэжэлтэд коллективүүдэй дунда подрядна харилсаа эмхидхэхэ хэрэгтэ бодото туhаламжа хүргэдэггүй.

Мүн лэ тиихэдэ социалис мурысөө эмхидхэхэ талаар дутуу дунданууд бии. Энэ талаар баhал хэмжэнүүдэй саг соогоо абтаха байhандань багаар найданабди.

hаалиин hүрэгые үүлтэртэ үнездээр гуйсэд хангаха гээшэ манай мүнөөдэрэй гол зорилго болоно. Ажахыда селекционно-үүлтэр hайжаруулха худалмэри ябуулгадаг. Дундэ-Хула гэжэ газарта үүлтэр э малай хоёр гүүртэ бии болгогдонхой. Эндэ эмэ хашарагууд отондо оруулгадана. Тиигээд гүүртэ дээрээ түрэhэн гунжадаа hайн шэлгаhанай hүүлээр hу ехээр үгэдэг малаа hаалиин фермэнүүдтэ эльгээдэг заншалтабди. Эдэ бүгэдын ашаар бэйгша онhсо эхилжэ, совхозой hу hаалиин фермэнүүд сагсан эдээ үйлэдбэрилгээ зарим талыгаар дээшэлүүлхэ аргатай болохо гэжэ hанагдана.

О. АМАГЫРОВ,
Хоринин районой Анаагай совхозой ахамад зоотехник.

ЭНЭ АСУУДАЛ АНХАРМААР

Эгээл мүнөө үедэ мяха үйлэдбэрилгэ хадаа тон хүшэрхэн асуудалай нэгэниинь боложо байhан тухай нёдондо жэлэй декабрь hара соо үнгэргэгдэhэн областной партийна конференци дээрэ үргэнөөр хэлсэгдээ hэн. Үнэхөөрөөшье, энэ асуудалда анхархаар болонхой гэжэ би өөрөөшье hанагшаб. Энэ шухала асуудал шиидхэхэ талаар манай совхозой хоёр отделенидэ эбэртэ бодо мал шахен таргалуулха гүүртэнүүд байгуулагданхаа. Эдэнэй ашаар бидэ мяха гуөэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые яhала саг соонь бэелүүлжэ шададаг гэшэбди.

Мүнөө нэгэдэхи отделенидэ 120 толгой эрэ хашарагууд шахан таргалуулагдажа байна. Энэ гүүртые үнинэй малшан Дондок Цыденович Аюрзанаев даадаг юм. Эндэ ахалагша үхэршэнтэй хамта Дугар Дашижапович Гомбоев, механизатор Самбу Доржиевич Банзаракцаев гэгшэд худэлнэ. Эдэ нүхэднай үбэлэйшье янгинама hараануудта даалгагдаhан хашарагуудайнгаа шэгнүүрые нэмэжэ шададаг, энэ талаар үндэр дүнгүүдые туйладаг байха юм. Үнгэрhэн hарын туршада эдэнэр түсэбэй ёhоор хашараг бүхэнэйнгээ шэгнүүрые суудхэдээ дунда эзргээр 950 граммаар нэмээхэ hаа, тэрээндэ гуйсэд хүрэжэ шадаа. Энээнийе эрхим дүн гэжэ тооломоор байна.

Хоёрдохи отделенидэмнай Анатолий Иннокентьевич Клаузовай даадаг гүүртын эбтэй зетэй коллектив ажалладаг. Мал ажахын таргалуулгын гүүртэ дээрэ ахалагша малшанай хани нүхэр Людмила, тэдэнэртэй суг хамта Петр Федорович Корнаков, Федор Николаевич Жаркой гэгшэд худэлнэ. Энэ бригадын гэшүүд хоёр гүүртэ мал харууhалдаг байха юм. Эндэ шахан таргалуулгада бухыдөө 130 толгой хашараг, тэрээнhээ гадна 122 толгой бурууннууд томо болгогдоhон түлбарилгын ажал хэрэгүүд тухай хөөрэнэ.

«Демократи хүгжөөлгын түрүүшын алхамууд» — КПСС-эй обкомой ниитын-политическэ түбэй худэлмэри тухай hаяа болоhон уулзалгада хабаедагша В. Ивановой корреспонденци иимэ гаршаг-гай. Газетын редакцида элдэб олон асуудалнуудаар бэшэгүүд ороно. Урандаа шэбэнэжэ хэлэгдэдэг байhан эйлнүүд мүнөө олоной hонорто дуулагдадаг болоо. Уншагшад hанамжануудаа хэлэнэ, дурадхалнуудые оруулна, олон жэлдэ ухаан сэдьхэлдэх хадагалжа ябаhан нюусануудаараа хубаалдана. В. Ивановой бэшэг толилходоо, газетын редакци иимэ hанамжануудаа анхалдалгада үншагшадаа урина.

Улаан-Удын ЛВРЗ-дэ болоhон суглаан дээрэ хемтын хэлсээнэй үнгэрhэн жэлдэ хэр дүүргэгдэhэн тухай асуудал зубшэн хэлсэгдээ. Энэ суглаанай тоосоон — мүнөөдэрэй номерто.

Арадай уран бэлигэй Бухэ союзна хараалга гэhэн темэдэ газетын гурбадахи хуудаhан зорюулагдана.

ЭНЭ ЗАМ ҮГЭЛЭЙ ТУРШАДА ЭЭЛЖЭЭТЭ ДОЛООН ХОНОГ ТУРЭЭБ

НИЙДЭЛГЭ ЗАДАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ (ТАСС). Александр Вэлковой, Сергей Крикалевой ба Вэлерий Поляковай замбууланай вахтын ээлжээтэ долоон хоног турээбэ.

Эдэ удэрнүүдтэ экипаж замбуулгаяа «Прогресс» обгаваалгаяа ба суулгаяа «Мир» спектрометрые хэрэглэгэтэйгээр хэдэн радиофизическэ шинжэлэлгэнүүдые, геофизическэ ба медико-биологическэ туршалгануудые хэнэн байна.

Ашаанай «Прогресс-39» очгосогой хэлдэхэ худалмэри дүүрэхэ дүтэлөө Замбуулгинда абаашагдаhан ашаае космонавтнууд базаа блогой ба астрофизическэ модулиин таhалгаануудта оруулжа, харин автоматическэ осын сүлөө болоhон таhалгаа хэрэгтээ гараhан түхэрэгтэнүүдые ябталан табина.

Станциин нэгэдхэгдэмэл двигателиин түдэрэлгын тулишын багуудта түгшэ ба окислитель нэмэжэ хэгдээ. Экипажай хикалта доро бортовой автоматикын дотёогоор энэ худалмэри хэгдэдэг. «Рентген» гэhэн астрофизическэ шинжэлэлгэнүүдэй ураскосрондын программын ёhоор шинжэлэлгэ февралиин 3-да хэгдээ.

Врач Валерий Поляковой сэгнэлтын ба медицинскэ шалгалтын дүнгүүдэй ёhоор, космонавтнуудай бэенүүд hайн.

Марсын хэмэл одоной замаар

НИЙДЭЛГЭ ЗАДАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ (ТАСС). Марсын эмэл одоной замда янзэриин 29-дэ гаргагдаhан планетэнүүд хооронды «Фобос» гэжэ автомат станци раунна шинжэлэлгэнүүдые үнгэргэжэ эхилээ.

Февралиин 1-дэ Марсда эзэл дүүз зайда замбуулинай аппаратай ябаха үедэ плазменно-долгойой компонентые приборнууд ба магнитометрнүүд худалгэгдэжэ хадэн хэдэн хэмжэлгэнүүд хэгдэ. Туршалгада хабаздагшад абтаhан матеэнүүдые шинжэлнэ. Сэрэшэдэ энэ замаар үшөө хэдэн нимэ шинжэлгэ үнгэргэгдэхэор түсэблэгдэнэ.

ЗОРИЛГОНУУДАА ТОДОРХОЙЛООД...

Бухын түмэр-бетон хэрэгсэдые үйлдбэрилэн гаргаводой ажалуа коллективыгуулан боложо, байгша социалис уялганууды Баталhан хэлсээнэй продукци хэрэглэгшэдтэ түсэб сум дүүргэхэ горитой анхарал хандаа. Бухыдөө 58 мянган тонн түмэр-бетон хэрэгсэдые гаргажа, хэрэглэгчэ альгээхэ гэжэ уялганууд хараалгадаа. Мүн 6030 мянган тухэриг продукци худалдаха түсэб байгша оной декабриин 30 болотор дүүргэхэ ёлотой. Эдэ уялганууды бэелүүлхээр эмхидхэлэй-техническэ хэмжэнүүдые дүүргэхэ байна.

Предприятиин шэнэ юумэ үүсхэгшэд зорилгонуудаа тодорхойлоо. Жэлэй туршада үрлан нарижуулгын 23 дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ. 25 мянган тухэриг экономическа ашаг олзо абаха юм. Продукциин өөрынь үнэ сэн нэгэ процентээр хямдаруулха гэхэ гү, али 50 мянган тухэриг алмаагдаха. Гадна 200 тонно цемент, 60 тонно түмэрэй прокат, 3 тонно түлишэ-тоhодолгын материалнуудые алмаха юм.

Мүнөө заводой коллектив абаhан социалис уялганууда сум дүүргэхын түлөө мурысөө үнгэрөөр дэлгэрүүлжэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байнхай.

П. КАЗЬМИН.

ТҮСЭБhӨӨ ГАДУУР

Цех дотор дэлгэрhэн мурысөөндэ автомашине хабсарган суглуулдаг участогай коммунист Владимирович Антоновой хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив түрүүлнэ. Тус бригадын гэшүүд үнгэрhэн hарын даабарие болзорhоонь урид дүүргээ hэн. Дуршэл шадабритэй болоhон 7 хүн энэ худалдэг. Эдэ хэд бэ гэхэдэ, А. В. Кирюхин, Н. В. Заяшников, В. Г. Кубышкин, В. А. Приспешкин болон бусад болоно. Бригадын үнинэй хэдэн гэшүүд олон жэлэй туршада hайн шанартай продукци гаргажа, шанарай хубиин тамгатай болоhон байна.

С. ГУРОВ.

Загарайн район.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

ЭРЭХЭ ГАБАН ЖЭЛЭЙ ТООСООГООР

Производственно заводой фрезерный цехэй туршада мастер А. В. Путинцев дуршэл арга мүнөө ажалай онол арганууды хэрэгсэхэдэ, бүтээсэгэйгээр хүдэлгэдэг. Тэрэ ажалдаа предприятиин хүнүүдэй дунда үргэнөөр тэнэ социалис мурысөөндэ дабшана.

А. В. Путинцев тус предприятиин үнинэй ажаллана. Техникум дүүргээд жэлэй туршада мастерраар худалhэн байха юм. Гэбэшье фрезеровщигой мэргэжэл шудалха анханайнгаа хүсэл бэелүүлхэ дуратай байhнаа цехэй хүтэлбэрилэгшэдта мэдүүлээ hэн. Мүнөө Александр Викторович 4-дэхи разрядтай болоноой фрезернэ ямаршье станок худэлгэдэг.

Даалгагдаhан хэрэгтээ зохёохы ёhоор хандадаг. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхээр үрлен нарижуулгын хэдэн дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ hэн. Тиин зохёожо бүтээhэн хэрэгсэлнүүдэ hайнаар хэрэглэжэ, социалис мурысөөндэ шалгаргаа. Заводой мэдээжэ токарь В. Е. Анпилоговой үүсхэл дэмжэжэ, арбан хоёрдохи табан жэлэй даабарие 1988 оной октябриин 1-дэ дүүргээ hэн. Мүнөө А.В. Путинцев ерэхэ табан жэлэй тоосоогоор ажаллажа байнхай.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

А. З. Николаев (зураг дээрэ) судна бүтээлгын заводой механо-хабсаралгын цехэ 1964 онhоо худэлнэ. Энэ сагай туршада тэрэ баян дүй дуршэлтэй дээдэ гарай мэргэжэлтэ болонхой. Тэрэ олон залуу хубүудые мэргэжэлдээ hургаhан хүн. Заводой эгээл эрхим мэргэжэлтэ гэhэн нэрэ солотой Алексей Забаганович 1988 онойнгоо хубиин түсэбые хоёр hараар үрид дүүргэhэн байна. Мүнөө апрель hарын түсэбөөр ажаллахадаа, түсэбөө үдэр бүри 120—125 процент дүүргэнэ.

В. ГАРМАЕВАЙ фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ
Мүнөөдэрэй номерто

«Малай үбэлжэлгэ — шанга шалгалта», Бэшүүрэй районой Билюутын совхоз арендэ гуримай ёhоор түрүүшынгээ жэл худэлнэ. Энэ талаар дутуу дунданудай дайралдабашье, олон шэнэ юумэн эндэ бии болоо. Энээн тухай журналист Н. Дегтяревой корреспонденци дотор хэлэгдэнэ.

«Профсоюзhаа гаргаха» — республикын профсоюзуудай советэй заседани дээрэhээ хэгдэhэн репортаж иимэ гаршагтай. Хяагтын райондо hургуулинуудта үхибүүдые эдеэ хоолоор хангалгада дутуу дунданудые комисси элирүүлээ.

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Байгал-Амарай түмэр замай барилга дүүрэхэ болобо. Энэ жэлдэ Байгал-Амарай түмэр зам үргэлжэлдөө ашаглалгада тушаагдахань.

СССР-эй транспортна барилгын министрэй орлогшо «БАМ-трансстрой» нэгэдэлэй начальник Е. Басин БАМ-ай барилгын ажал хэрэгүүд тухай хөөрэнэ.

«Демократи хүгжөөлгын түрүүшын алхамууд» — КПСС-эй обкомой ниитын-политическэ түбэй худэлмэри тухай hаяа болоhон уулзалгада хабаедагша В. Ивановой корреспонденци иимэ гаршаг-гай. Газетын редакцида элдэб олон асуудалнуудаар бэшэгүүд ороно. Урандаа шэбэнэжэ хэлэгдэдэг байhан эйлнүүд мүнөө олоной hонорто дуулагдадаг болоо. Уншагшад hанамжануудаа хэлэнэ, дурадхалнуудые оруулна, олон жэлдэ ухаан сэдьхэлдэх хадагалжа ябаhан нюусануудаараа хубаалдана. В. Ивановой бэшэг толилходоо, газетын редакци иимэ hанамжануудаа анхалдалгада үншагшадаа урина.

Улаан-Удын ЛВРЗ-дэ болоhон суглаан дээрэ хемтын хэлсээнэй үнгэрhэн жэлдэ хэр дүүргэгдэhэн тухай асуудал зубшэн хэлсэгдээ. Энэ суглаанай тоосоон — мүнөөдэрэй номерто.

Арадай уран бэлигэй Бухэ союзна хараалга гэhэн темэдэ газетын гурбадахи хуудаhан зорюулагдана.

«Мир» программыг ёhоор шинжэлэнэ

НИЙДЭЛГЭ ЗАДАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ (ТАСС). Александр Вэлковой, Сергей Крикалевой ба Вэлерий Поляковай замбуулинай вахтын ээлжээтэ долоон хоног турээбэ.

Эдэ удэрнүүдтэ экипаж замбуулгаяа «Прогресс» обгаваалгаяа ба суулгаяа «Мир» спектрометрые хэрэглэгэтэйгээр хэдэн радиофизическэ шинжэлэлгэнүүдые, геофизическэ ба медико-биологическэ туршалгануудые хэнэн байна.

Ашаанай «Прогресс-39» очгосогой хэлдэхэ худалмэри дүүрэхэ дүтэлөө Замбуулгинда абаашагдаhан ашаае космонавтнууд базаа блогой ба астрофизическэ модулиин таhалгаануудта оруулжа, харин автоматическэ осын сүлөө болоhон таhалгаа хэрэгтээ гараhан түхэрэгтэнүүдые ябталан табина.

Станциин нэгэдхэгдэмэл двигателиин түдэрэлгын тулишын багуудта түгшэ ба окислитель нэмэжэ хэгдээ. Экипажай хикалта доро бортовой автоматикын дотёогоор энэ худалмэри хэгдэдэг. «Рентген» гэhэн астрофизическэ шинжэлэлгэнүүдэй ураскосрондын программын ёhоор шинжэлэлгэ февралиин 3-да хэгдээ.

Врач Валерий Поляковой сэгнэлтын ба медицинскэ шалгалтын дүнгүүдэй ёhоор, космонавтнуудай бэенүүд hайн.

ХАМТЫН ПОДРЯДАЙ «ХОЁРДОХИ АМИСХААЛ»

Шэнэ, 1989 оной түрүүшын һара үнгэршэбэ. Жэлэй эхиһээ управлениин коллектив үнгэрэн оной худэлмэриин дүнгүүдые шанжалжа, ажахы эрхилэлгын шэнэ эрхэ бэидалда худэлжэ эхилэн байгша оной эрилгонуудые тодорхоилободи. «Востокэнергомонтаж» трестын Гусиноозерскдохи хабсаралгын управлениин коллектив үнгэрһэн жилэй туршада ГРЭС-эй хоёрдохи эзэмжэнэй түрүүшын энергоблок ашаглалгада тушаахын тула бэлэдхэлгэ хаабадаараа бүхы эмхинүүдтэй барилга-хабсаралгын горитой худэлмэри хэжэ, энэ объектые барижа, энергетикүүдэ дамжуулаа. Тиигэжэ ашаглалгада тушаагдаха объектнүүд дээрэ барилга-хабсаралгын худэлмэри хэхэ түсэб 129,2 процент дүүргэгдэ. Гадна хилэгэмнэй заводсой барилга дээрэ эхэ худэлмэри хэгдэжэ байна юм. Түсэбтэй харааладагынай ёнсоор 95 мянган тухэриг барилга-хабсаралгын худэлмэри хэхэ ёнотой аад, болгоо дээрэ 128 мянган тухэриг хүргэхэ шадабди. Маргай хотодо энэ объектын шухала юм. Энэхиие һайн ойлгоно, үнгэрһэн жилдэ ашаглалгада оруулхын тулда эхэ ороолдолго гаргагдаа һэн. Тэдэ энэ хүсэлгэй бэлүүлдэгэнгүй үлэшоо. Энэхэй шалтагай начальник В. И. Соколов, Н. Н. Разиньков гэгшэдэй габьяа эндэ эхэ ааб даа. Юрэдөө станциин табедахи энергоблогые хараалагдаһан саг соонь ашаглалгада тушаахын тула бүхы коллективүүд эсэхэ сусахагүйгөөр худэлөө, Илангаяа жилэй һүүлшын гурбан һарын туршада энэнь эли мэдэрэгдээ. Эндэ олдэб уряа хэлэһэнэй улуу байгаа.

Эршэ эй энэ хаһын үедэ хамтын подрядай «гурим дүүрэн хүсэндөө зарим тээ хэрэглэгдэнэгүй гэжэ ойлгохоор һэн. Управлениин хамһабариин цехүүдые энэ түрүү гуримда зэргэ проораб М. Л. Наталиновые управлениин үйлэдбэриин-техническэ тайагай начальниггаар томилоһон удаа тус тайаг дээбхитэй һайндаар ажаллажа эхилээ. Бригадир В. К. Зверев котельнэ цехэй ахалгада проораб томилогдожо, тэндохи худэлмэри һэргэжэ шадаа. Мастернүүд В. П. Сорокатый, В. В. Козорезов гэгшэд участогуудай проораб Н. Л. Наталиновые управлениин үйлэдбэриин-техническэ тайагай начальниггаар томилоһон удаа тус тайаг дээбхитэй һайндаар ажаллажа эхилээ. Бригадир В. К. Зверев котельнэ цехэй ахалгада проораб томилогдожо, тэндохи худэлмэри һэргэжэ шадаа. Мастернүүд В. П. Сорокатый, В. В. Коз

ЗАЛУУ[illegible] О Х[illegible] ЭЛДАА[illegible]

Юрее нютагай [illegible]
ян даа. 193[illegible]
эгдөөгүй баян[illegible]
э бэлэй. Талын-[illegible]
рно-тараяан аж[illegible]
ын бригадир В[illegible]
ртай һэн. Бүх[illegible]
центнер орс[illegible]
о бэлэй. Тэрэ [illegible]
ей Ширапович [illegible]
таха нойргүй [illegible]
х үдэлхэ бол[illegible]
ханизаторнуу[illegible]
эхэ тухагүй тэн[illegible]
эраад ябаа. Бо[illegible]
эр заяан байха[illegible]
асной частьну[illegible]
ниишэ тиишэ[illegible]
— Хүндэ байс[illegible]
элбэрилэгшэд [illegible]
даа хоорондо[illegible]
, байнан шэ[illegible]
ин мүнөө н[illegible]
ос. Юуб гэ[illegible]
д ажахын [illegible]
нднэ подряда[illegible]
Мүнөө хүн [illegible]
ай «ама» хар[illegible]
ео, өөнэдөө [illegible]
Вамбуев өө[illegible]
хэлүүлбэ.
эрэ юөөн жэ[illegible]
о үдэлөөд, [illegible]
юм. Тэрэ [illegible]
ман жэл үнг[illegible]
ээ хонидые [illegible]
энэ ажал [illegible]
тула Андре[illegible]
булеерее о[illegible]
бэлэй. Түрүү[illegible]
эүүн эхэ хо[illegible]
хурьга абаа[illegible]
охи жэлдээшэ[illegible]
үүдые туйлаа[illegible]
Валентина [illegible]
Тэрэнэй ашэ[illegible]
лмэри хэлдэг[illegible]
о үрэжүүлэ[illegible]
ай хурьгадые[illegible]
алдаг. Эмш[illegible]
ь тариидаг [illegible]
ажал хэхэдэ[illegible]
хүнөөе дутаа[illegible]
нөөгөтэй бол[illegible]
Ажелнайшье[illegible]
байна. Мүн[illegible]
килма басаг[illegible]
гээд Андрей[illegible]
й Ташир о[illegible]
хэ байнан ha[illegible]
элэбэ.
ан жэлэй у[illegible]
о эгээн т[illegible]
хонин даажа[illegible]
шод дүтэлдэ[illegible]
тохёор, хонь[illegible]
ийгээр хүгжө[illegible]
хе юм. Тэр[illegible]
гү бэшэ үр[illegible]
. Эзэнэй [illegible]
нилээд хүн[illegible]
Илангаа, [illegible]
хурьгашадаа[illegible]
лэдэхэгүй хү[illegible]
эн байна.
ее Карл М[illegible]
тэ колхозой[illegible]
эошэмтэй[illegible]
ндэлэ һүүр[illegible]
байнхай. Хо[illegible]
эйжэрүүлха[illegible]
л хөндүүлэг[illegible]
хонид ш[illegible]
хоолыньшье [illegible]
үгтэдэг, ш[illegible]
болонхой.
Вамбуев, [illegible]
-Ц. Жапов [illegible]
болон колх[illegible]
эй хонидой[illegible]
ха хэрэгтэ[illegible]
шад болон[illegible]
унист Вам[illegible]
а мэдээжэ [illegible]
ерынгее [illegible]
е суглаан [illegible]
5 гэнэн [illegible]
пеладаг ин[illegible]
гэн юм. [illegible]
байнан [illegible]
ерынгее [illegible]
ээр дүтэлэ[illegible]
К. Ш[illegible]
ий штатнаб[illegible]
ын район.

ОРЭГЛ[illegible]
хэлэй стан[illegible]
частахи бү[illegible]
ухэсоюзна[illegible]
ут институ[illegible]
үлдэнь нют[illegible]
эдта хаб[illegible]
шан түхэ[illegible]
эдэнэр тод[illegible]
буд нэ[illegible]
барихе түү[illegible]
болсмжо [illegible]
дай ба К[illegible]
предп[illegible]
тэд РСФ[illegible]
Белоруссо[illegible]
д дээрэ [illegible]
ье тодхо[illegible]
һалдаг юм[illegible]

Арадай кандидадууд

ЭЛИТЭ ЕХЭ ЭРДЭМТЭ

й Науканнуудай академинхээ СССР-эй ара-
утадуудай һунгалта үнэргэхэ һунгуулиин
тус академинхээ арадай депутадта канди-
3 түлөөлэгшые бүридхэлдэ абаба. Тэдэнэй
Сибириин отделениин 5 худэлмэрилэгшэд
Буряадай эрдэмэй түбэй президиумэй
ш, академик Н. Л. Добрецов депутадта
аар мүн лэ бүридхэлдэ өбтөөн байна.
й Леонтьевич Добрецов — 1936 ондо ту-
род, геолого-минералогиин эрдэмэй док-
емик, Ленинскэ шангай лауреат, минера-
рологи болон геологиин ехэ мэргэжэлтэй
90 гаран худэлмэри ба 6 монографи бэ-
эрдэмэй 184 худэлмэри болон 13 моно-
доо мэргэжэлтэдтэй хамжажа бэшэлсэйнэ
рад хотодо түрэжэ, тэнгээ дунда һуогуу-
эйн, үйлэдбэри дээрэ ажиллаһан намтар-
онноо 1980 он болотор СССР-эй Наука-
академиин Сибириин отделениде Новоси-
тодо Геологиин ба геофизикын институдта
гүй худэлөө. 1980 онноо 1989 он хүртэтэр
отделениин Буряадай эрдэмэй түбэй
институдай директор байһанда һүүлэй
риин отделениин туруулэгшын орлог-
СССР-эй АН-ай СО-гой Геологиин ба гео-
институдай директорээр һунгагдаһан бай-

Добрецов метаморфическа түхэл янзануудые
лаптануудые, тэрээнтэй холбоотой ашагта
нуудай хэбтэшэнүүд тухай тобшолол зо-
улгада шухала хубита оруулаа. Тэрээнэ
лнуудэй, алтанай болон колчеданна бусад
малтамалнуудай жэшээ дээрэ харуулхадаа,

метаморфическа хэбтэшэнүүдэй илгаае тодорхойлһон юм. Тэрэ Европын ба Азиин улаасхоорондын картануудые зохёолсоһон, «Ази түбиин метаморфическа комплекснууд» гэһэн монографи бэшэлсэһэн, мүн Дунда Азиин, Алтай Саяаней областиин, Алдан шадархи газарай метаморфическа түхэл янзануудай ба хубилалтануудай картануудые хэблэлдэ бэлдэлсэһэн байна.

Н. Л. Добрецов эрдэмэй 3 докторые, 20 канди-

дадые һурган хүмүүжүүлээ. Тэрэнэй нэрэ дэлхэйдэ үргэнөөр мэдэгдэжэ юм.

Академик Николай Леонтьевич ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабааделсеедег. КПСС-эй Буряадай обкомой гэшүүн, арадай депутадуудай Улаан-Удын городской Советэй депутат, Эб найрамдал хамгаалха республиканска комитедэй гэшүүн, республикын «Знание» бүлгэмэй научно-методологическа советэй гэшүүн юм. Гадна эрдэм ухаанай үүргэ дэшэлүүлхэ, Буряадэй эрдэмэй түбые хүгжөөхэ, байгаали хамгаалха болон бусад асуудалнуудаар хэблэлдэ статьянуудые толилжо, телевидени болон радиогоор үгэ хэлэжэ байдаг гэнэ.

Н. Л. Добрецов — СССР-эй арадай депутадта кандидат бодото зориггонуудые бүридэһэн үргэн ехэ нимэ программатай:

1. Эрдэм наукада хубилгаа шэнэдхэлгэ түйлдэв. Сибириин отделениин болон эрдэм ухаанай бусад түбүүдтэ, СССР-эй АН-ай СО-гой Геологиин болон геофизикын институдта, геолого-географиин шэглэлэй бусад институдуудта эрдэм наука эмхидхэлгын ашаг үрэ ехэтэй түхэл янзануудые бэдэржэ.

2. Академическэ, газэлэ һүргэлинуудай ба белбириин наукануудай харилсаа холбоосоной ашэ үрэ дэшэлүүлхэ, тэрэ тоодо академическэ геологиин эрдэмэй СССР-эй Геологиин министерствэтэй харилсаень һайжаруулха.

3. Минеральна болон байгаалиин бусад баялигуудые бэдэржэ ба ашаглаха арганнуудай аша үрэ мүн лэ дэшэлүүлхэ (тэрэ тоодо территориальна ба тусхай комплексно).

4. Байгал далайн оршондохи нютагуудта, Сибирьтэ ашаглагдажа эхилэгдэһэн шэнэ районуудта байгаалиин баялигуудые хэрэглэһэнэйкээ түлөө мүнэ

«...ТҮҮХЭТЭ ХЭРЭГНАЙ ЭХИЛЭХЭ БЭЛЭЙ»

I.

ТҮҮРЭЭН гарһан нютаг-һаа үүдэ һайхан дайда хаана олдохоб даа. Уг гарбалайм гэрэлтэй нютаг хирэ-хирэ болсоо, ба юуни сэдьхэлдэм, ухаа бодолдэм ороолсо. Һанагдажа байна гэшэ.

Баруун-Аса, Зүүн-Аса, Ара-Хоорхэ Цыбэрта Бүүр гэһэн нютаг нутагуудаа бүлэй сибрөөн оршоно. Бэйдэг Хэндэй гэ[illegible] сэлэндэ ажаг сэсэн. Бэй. Бэйхэн айлууд тобшоо. Бэйн гэрбэлэ[illegible] бэлдэлэй. Бүүдэ гэшэ юм.

20 аад [illegible] худэ[illegible] 5 эдэ[illegible] үйлэдбэритэй. Дүнэмэрэй [illegible] артель гэгдэд, хамсын ажал хүгжөн дүжэжэ эхилээ бэлэй. Тиихэдэ 150 аад үнэсдые [illegible] фермэтэй мүн хэдэн зуугаад хони, ямаа ай, нүбэй малай адуу мориттой байгдаһан юм.

Хабаатай Хуйан-Хүрэл Хунхэо, Залма а Майда гэдэг хүмүүдэй талаануудаар тарималгууд нэмэгдэ. Ондоо гэрэйн тулалдаанда хүлеэгүйгөөр үлэлгэ өөхэдэнгөө хүсөөр хүрэлгаа ба гүрэндэ тушаагдэд үрэйн хаагаад, нэмэхэнигуудаа хубаагаад. Эдэй гол дээрэ тодхойсон тэрэмдэг зөөлэхэн телхэн болгоно таваад ба, айл бүхэн хубидаа телхатайхан магазиндаа хилэмэтэй, сэлсеедсо шэмэтэй, янза бүрнин эдээ хоол ой байгдаа юм һэн. Нааднингаа формэ дээрэ буйлуулгдаһан үрмэ, өөхэй шара, сагаан тоһон тоорог, бүрэнэ гэдэ мэтэ сагаан эдээнэй эйлнуудые Ново-Ильинск абаашэжа гүрэндэ тушаадаг һэмдэ.

Мэл ажахые манай эсэргэ Дагба Дондоров эрхилэгшэ, эмхидхэгшэ бэлэй. Тэмдэглэһэн бүримэнүүдэнь мүнөөшье бүлэгсэрөө манайда хадаалдаатай байгша.

Малай тэжээл бэлдэлгэ, сидоо дараалга сэг болгоо сэсэн молоной эдэбхиэр бүтэгдэдэг гэшэ һэн. Россор гэрэлэй бэлигдэр Мыжит Цыренова хоолыньше эрэ, ороолгой хэрэгдэгша Сэлэй. Вида, Багадуул, Буурал аба, эмээтэй, аба эжэ ороолгоо һүргэлдэр ажалнаа гэрэлдэгшэй Сэлэйбэ.

Малай нютаг хэлэмог ой молоной гаргар гэшэ. Эдэбэ хэрэгсэл, аса, тармуур, дрелке, дорвэнсаг сэг болгоо сэсэн молоной долтохон үедэ бэлдэгдэшэ бэлэй. Юрэдсол түбһэнэ гар дуйгуй, дорхалжа шадахагүй эрэ хүн хомор байһан юм даа.

Колхозоймай түб бөгөө Хусэр гэжэ нэршэгэн тоохэ до хсэр ехэ нэк хоо нютагай нарин дэрхэшүүр эдэсэ ажилэй гэрэй эдлэл, хэрэгсэг, каторын сэлэ шкаф, стул, тэрэ, шарга болсоо хадуушка, торхо, бөөшхо гэх мэтые өөтөй һайнаар дорхолжа бэлдэдэ, арад соной хэрэглэмжэ хангаха хэлэлдэа наймаанда ябуулга байгша һэн. Мүн нэрһэн молоной «Пеленочка» гэжэ нэрэлгэдэг байһан түүхэй дабиркэй сугалуулжа нэрэлэд, тэрэгэй дабирхай, скипидар, канифоль гэрэжа арадай ажахын үйлэдбэридэ эльгэгдэдэг юм һэн. Энэ ажалда олон хүн хүдэлжэ байгша бэлэй. Үйлэдбэридэ ехэл хэрэгтэй байһаниинь мэдэгдэжэ һаабэ даа. «Лесхимпром» гэжэ нэршэһэн манай нютагай хамтын ажахы эндэһэлэ эхитэй һэн. Колхознай тэрэ үеынгөө техникэ зэһаха, эзэ эмэсэг бэлдэхэ хүүдинсэгэй, модо хүрөөлэхэ пилораматай байгша бэлэй.

II.

БУРЯАД, ОРОД мүн, бусадшье ялгаатай дундаа, эбтэй эетэйгээр хэрилсан түлөөлсэжэ, хэрэг ажалаа хоорондоо зүбшөөд лэ бүтээдэг гэшэ һэн. Тарбагатай нютагай баруун захада оршодог Хандагайта сэлэндэ ород айлнуудай огород хээд, үгэрэ, мангир, һонгино, морхоб, репка, капуста, свекла, тэрэ мэтэ үүсэг буряад тала зонхо, артелиингээ столовыешье хангадаг бэлэй. Ямар һайн һайхан хаки нухэсэлоор игаанан эндэ ябаһан эхэ нютагаймнай энэрэ баясан хүхин һуугша гэшэ һэм. Медфельдшер С. И. Ухаткинай хүн зоной элүүр энхые ороддосотой, анхаралтайгаар сахиха байдагынь һанагдагша.

Энэхэн Тарбагатай нютагнэй юрэдсол зуулаа наадаар тайаразгүй юм. Хүн бүхэн дуушал эзэргэтэй байһэн даа. БинДарья Яндаков худоогэй дуушадай республикын хэмжүрдэ олоно суурхаһан юм.

Алаглаш, алаглан харагдагша
Арахан Элхиимни
гоё гэшэнь.
Алдуухан эндүүеым
шэлгагша
Арадайм партнин сэсэн
гэшэнь —

гэжэ дуу зохёогоод, нютагай комсомол хубүүн Дышин Дугаровай дуулаһые мэргэшэгшүйсдэ. Цыбеен Ринчинов, Хандажап Дашцыренова болон бусад бэшэ дуушад байһан юм. Буряадай мэдэжэ үран зохёолшо Чимит Цыдендамбаев мүнөй Тарбагатай нютагай хүн гэшэ.

Алтан камжаа үглөө
Ажагаар үгтэдаг таанздаа,
Үнэн зүрхэнһөө хүндэлэнэ
Үгэ шүлэгөө зорюулнаб —

гэжэ 50-гаад онуудай дуулаһан эсэ бэ? Малшадтае, ажалша үлэд зондоо хэнбэ, тунгалаг номин дайдаяа мегаан шулэгэлэһэн байгша. Тэрэ үедэ һүргэлин һудэргай, гэрэм дуршалгай бэшэнэрые нэрэлэбэл: хэшээлэй олон номой автор, ород хэлэнэй оршуулагша Жимбэ Гончиков, үнэн удаан багшалһан Шойнпол Цыдендамбаев. Цыбеен Шагдаров гэгшэд бэйхэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй июнь һараа эмхидхэгдэһэн Ч. Цыдендамбаевай 70 наһанай ойн ёөгоодо зорижо хаана хаанаһаа ерэһэн нютагайхид айлшад хуршэнэр ехэл хүндэ зүүлгэ, нэйгэ нэгэ Тарбагатайдаа эдэлэлүүлэһэн гэшэ. Энэ ехэ наһандэртэмнай республикын уран зохёолшод Цокто Номтоев, Гунга Чимитов, Цырен Геланов, Булат Жанчипов, Данзаран Доржогуулбай болон бусад айлшаар буужа, хэмбэлэлтэй, нүдэтэй хэрэг бүтэлэгдэнэнь нютагайхидай өхэл балгтай, ёөо зантагаараа үгтэһэн юм. Энэ нютагта түрэһэн үндыһэн, хүмүүжэлэй олон түрэлэй эрдэм мэргэжэлтэй, ажахын түрүүшүүл олон дааг. Эдэ бүгэдэнтэй үүлэжэ, хөөрэлдэхэ һуухые һайн һайхан, ёөтойл һонин Сайгаа.

III.

ЭСЭГЭ оронсоо хамгаалгын Агуурса дайнай гаргарһаа нютагаймай 12 бүлэгэн бусадгүй юм даа. Тэдэ зондо зорюулан бодхсогдоһон хүшөөдэ: «Энэ нютагта турооли энэ нютагта хүмүүжэлтэ энэ нютаг-һаа мэргэсэлтэ, энэ нютагтаа мүнхэрөөлтэ» гэһэн алтаар һиилэһэн үгэнүүд үншагдедег. Дайнай жэлнүүдэ ажалай баатаршалга харуулһан эхэнэрнүүдые нэрлэбэл хэды олон гэшэб. Заримынь дурдабэл: Пагма Цыренова, Сэргэмэ Тогтохоева, Балжидма Нимаева, Гунсэн Гончикова, Гажидма Дугарова, Амгалан Батуева, Дышима Бадмаева, малай эжы Матрёна Дондорова гэгэд лэ бүлгынь нэрэлэн тосолоын ергүй дааа...

Фронтһоо бусажа ерэһэн мүн дороһоо гэндэнэ хүлаан зөлуу хүн эн нютагтаа ажахые хүгжөөлгэдэ хүсэ шадалта, дүрэлэл шадабарина гаминтгүй гаранан зон бэй гэшэ. Тиймэй дунда Буряадай АССР-эй гаргаалга малаан Гомбоцырен Жамбалов, хөнишод Гомбожав Бадмаев Владимир Хопудоров болон бусад. Мүн өөрэй ажалта айлаар ажаллажа гараһан Жамсо Бадмаев Данзан Дугаржапов Цэбэн Цэндэров болон бусадые дурсамаар даа...

Үлэгэр һайхан Тарбагатай нютагаймнай асари ехэ алдамууд нигэхэ эхилжэ, хүгжөжэ байһэн юм.

IV.

МҮНӨӨ үедэ энэ нютагаймнай юрэнь байдал болоод худөө ажахын хүгжэлтэ тухай омогорхон хэлэхэн аргагүй. Юуб гэхэдэ нигэһэн 20—30 жэлэй хараан сэо алдуу эндүү гаргагдажа, колхоз сэхэзуулд хамгаржа томсохогдоод дэлгэгдэ байн. Бүүрэн нугануудые, тосхон сэлэнгүүдые «багахан» гэжэ нэрлэдэ ба, хэлэн хараада ямаршье хүгжэлтэ байхагүй гэжэ сонсохоод, хүгжэлтэ дэбхэлтые хэйшолуулһан, орхиһон ябадал ха юм даа. Анхаһаа үрэжэлтэй баян манай нютагта мүнөө үедэ гурбан отараа хорин-һоо бэшэ ямаршье ажаты байхагүй. Зоной зүбшөөлгүйгөөр жэл бүхэндэ шэнэлэгдэд лэ өөжэ байһан колхозой турууллагшэнэрэй захиргаагаар, хаһюсалгагүй хандамжын үзүүлһэа, хүсэтэ техникын хүсөөр газар ухамнай, сабшалан, бэлшээримнай хайра гамгүйгөөр урбуулагдашаһан, худэгдашаһан ой модон отологдошоһон үлэһэн орбогуудынь хайша хэрэгсэр тулхигдэнэй хараадашэ. Малай теэрүү фермэ, байранууд эдэлагдэнхей, сэбэй гуламташье залиршанай гэшэ.

Ерэнхидээ колхозой түбэ шэбэлэһэн үнэтэй сэнэй томо томо комплекснуудые үүсэ малаа байрлуулаад лэ. 30—40 модоной хараанһаа үбэ һолоомо зөөжэ худөө ажахые хүгжөөжэ байһэн тэмсэл хэндэ хэрэгтэйб?

Томо сиһһөөоруулагдаһан комплекснууд хэрэгтэйл юм даа. Тиигэбшье сабшалан бэлшээридэ, үбэ һогсомондо, силос сенажда дүтэ багаа ехэ-

Бага нүүринүүдээ

«...ТҮҮХЭТЭ ХЭРЭГНАЙ ЭХИЛЭХЭ БЭЛЭЙ»

гаровай дуулаһые мэргэшэгшүйсдэ. Цыбеен Ринчинов, Хандажап Дашцыренова болон бусад бэшэ дуушад байһан юм. Буряадай мэдэжэ үран зохёолшо Чимит Цыдендамбаев мүнөй Тарбагатай нютагай хүн гэшэ.

Алтан камжаа үглөө
Ажагаар үгтэдаг таанздаа,
Үнэн зүрхэнһөө хүндэлэнэ
Үгэ шүлэгөө зорюулнаб —

гэжэ 50-гаад онуудай дуулаһан эсэ бэ? Малшадтае, ажалша үлэд зондоо хэнбэ, тунгалаг номин дайдаяа мегаан шулэгэлэһэн байгша. Тэрэ үедэ һүргэлин һудэргай, гэрэм дуршалгай бэшэнэрые нэрлэбэл: хэшээлэй олон номой автор, ород хэлэнэй оршуулагша Жимбэ Гончиков, үнэн удаан багшалһан Шойнпол Цыдендамбаев. Цыбеен Шагдаров гэгшэд бэйхэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй июнь һараа эмхидхэгдэһэн Ч. Цыдендамбаевай 70 наһанай ойн ёөгоодо зорижо хаана хаанаһаа ерэһэн нютагайхид айлшад хуршэнэр ехэл хүндэ зүүлгэ, нэйгэ нэгэ Тарбагатайдаа эдэлэлүүлэһэн гэшэ. Энэ ехэ наһандэртэмнай республикын уран зохёолшод Цокто Номтоев, Гунга Чимитов, Цырен Геланов, Булат Жанчипов, Данзаран Доржогуулбай болон бусад. Мүн өөрэй ажалта айлаар ажаллажа гараһан Жамсо Бадмаев Данзан Дугаржапов Цэбэн Цэндэров болон бусадые дурсамаар даа...

Үлэгэр һайхан Тарбагатай нютагаймнай асари ехэ алдамууд нигэхэ эхилжэ, хүгжөжэ байһэн юм.

IV.

МҮНӨӨ үедэ энэ нютагаймнай юрэнь байдал болоод худөө ажахын хүгжэлтэ тухай омогорхон хэлэхэн аргагүй. Юуб гэхэдэ нигэһэн 20—30 жэлэй хараан сэо алдуу эндүү гаргагдажа, колхоз сэхэзуулд хамгаржа томсохогдоод дэлгэгдэ байн. Бүүрэн нугануудые, тосхон сэлэнгүүдые «багахан» гэжэ нэрлэдэ ба, хэлэн хараада ямаршье хүгжэлтэ байхагүй гэжэ сонсохоод, хүгжэлтэ дэбхэлтые хэйшолуулһан, орхиһон ябадал ха юм даа. Анхаһаа үрэжэлтэй баян манай нютагта мүнөө үедэ гурбан отараа хорин-һоо бэшэ ямаршье ажаты байхагүй. Зоной зүбшөөлгүйгөөр жэл бүхэндэ шэнэлэгдэд лэ өөжэ байһан колхозой турууллагшэнэрэй захиргаагаар, хаһюсалгагүй хандамжын үзүүлһэа, хүсэтэ техникын хүсөөр газар ухамнай, сабшалан, бэлшээримнай хайра гамгүйгөөр урбуулагдашаһан, худэгдашаһан ой модон отологдошоһон үлэһэн орбогуудынь хайша хэрэгсэр тулхигдэнэй хараадашэ. Малай теэрүү фермэ, байранууд эдэлагдэнхей, сэбэй гуламташье залиршанай гэшэ.

Ерэнхидээ колхозой түбэ шэбэлэһэн үнэтэй сэнэй томо томо комплекснуудые үүсэ малаа байрлуулаад лэ. 30—40 модоной хараанһаа үбэ һолоомо зөөжэ худөө ажахые хүгжөөжэ байһэн тэмсэл хэндэ хэрэгтэйб?

Томо сиһһөөоруулагдаһан комплекснууд хэрэгтэйл юм даа. Тиигэбшье сабшалан бэлшээридэ, үбэ һогсомондо, силос сенажда дүтэ багаа ехэ-

Арадай депутадтаа

ХАРЮУСАЛГАТАЙ ХУДЭЛМЭРИ

Советскэ районой һүргэлиннүүд хоорондын һуралсалайүйлэдбэриин комбинадай бэйшаа соо һүнгуулиин 111/1939-дэхи участогай түб нээгдэгэ юм. Оцимигай үйлэдэ оршоһон манай түб Батарейка болон Лато поселогуудта ажаһуугшадые хенгаха зориллотой.

Хүн зоной дунда ажаһуудаг газартань нинтэ политическэ худэлмэри эмхидхэхын тула эндэмнай агитпункт нээгдэнхэй. Энэ шухала худэлмэриие ой модоной техникумэй, «Кристалл» заводой, «Агропромдорстрой» управлениин, 2-дохи РСУ-гай болон манай УПК-гай партийна организациннуудай агитколлективүүд эмхидхэнэ.

Агитколлективэй дунда участогаймнай бүхы гэр байранууд, хубеагдажа үгтөө. Тиихэдэ агитпунктын худэлмэриин түсэб зохёогдоходоо, хэмжэ ябуулгануудай болзор, тэдэнние эмхидхэхэ хүнүүд тодорхойлогдоһон байна. Урда жэлнүүдтэ үнгэргэгдэдэг һунгалтын дүй дүршэл ехэ түһатэй байба. Эндэй хэмжэ ябуулгануудые түсэблэхэдее, һунгашадай юрэнхы эрдэмэй ба соёл болбосоролой хэмжээн, тэдэнэй наһанай илгаа, ажаһуудалай эрилтэ хэрэглэмжэнүүд хараада абтаа.

Һунгашадтай «Асуудалнуудай ба харюугай удэшэ» үнгэргэгдэхэ. Энэ удэшэдэ районой ба городской албан эрхэтэнүүдай болон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, юристнүүд хеһааджахаа. Районой партийна, совет болон ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, депутадуудтай уулзалга болохо. Ой модоной техникумэй, «Кристалл» заводой, «Агропромдорстрой» управлениин 2-дохи РСУ-гай болон манай УПК-гай партийна организациннуудай агитколлективүүд эмхидхэнэ.

Агитпунктын таһалга зохидоор тухеэрэгдээ. Эндэ ерэһэн һунгагша бүхэнэй харюу абаха эрхэ байдал бэлдэгдэ. Һунгуулиин участогай түсэбсхемэ, һунгалта шэнээр үнгэ, гахэ тухай документнүүд, тэрээндэ тайлбаринууд, политическэ номуд, участогай социально-экономическа хүгжэлтын диаграмма, шэнэ газетэ болон журналнуд бии. Мүн телевизор, телефон табигданхай.

Манай агитпунктда худэлдэг коллективүүдые дээрэ дурдаа һэм. Эдэ коллективүүдтэ ажалладаг ааб, участогаймнай ажаһуудаг коммунистнүүд, комсомолшуд, партийнэбэшэ эдэбхитэй түрүү худэлмэришэд агитаторнуудаар томилгодоһон байна. Партийна организациудай агитаторнуудые шэлэн баталхадаа, али бүхы шэнэ шэнарыень хэрэжэ үзэх Мүнөөнэй агитатор хадаа ганса экономико-бэшэ, мүн политическэ, үзэл суртаһай, районой социальна хүгжэлтын асуудалнуудые һэйнаар мэдэхэ ёһотой ха юм. Айл бүхэндэ иленгаа шаг шуулгаһай гэр бүлэдэ хүрэжэ, тэрэнэй һуудэл байдал, хэрэглэмжэ мэтые гүнэгыгөөр шудалха зориллотэ табигдана. Тиихэдэ, агитаторнуудынай хүн зондо хүндэтэй, өөрынь үгэ хүүртэй байжа, ойлгуулламжын худэлмэри һайнаар ябуулха байха гэжэ һанагдана. Энэ хэрэгтэ ой модоной техникумэй агитколлективэй эдэбхитэйгээр хабааделсажа, һунгуулиин кампани үргэшатайгаар үнгэргэхэ һэйн дүй дүршэлтэй болонхой. Эндэ техникумэй партийна организациин секретарь А. Т. Прогиной, агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ В. И. Могордоевой дүүргэдэг үүрэг нүүдее онсо тэмдэглэмжээр. Гадна «Кристалл» заводой, сэлэбэрилга барилгын 2-дохи участогай агитаторнуд өөдэлэнгөө уялганнуудта хаюусалга айгаар хандадаг байна.

Агитпунктда дежурство эмхидхэгдэнхэй. Агитаторнуудэндэ графигай ёһоор худэлдэг. Һунгашадай иишэ ерэжэ, эдэбэ асуудалнуудаар һолирхобоп, хэрэгтэй бүхы Хуулиннуд, постоолнуд, парти, правительствын баталан абаһан бусад документнүүд бии. Үдэнэй һанамжа, дурадхалнуд, мүн гомдолшье түсхай дэбтэр соо бүридэлгэ абтаа байдаг. Батарейка болон Лато поселогуудта ажаһуугшадһаа ороһон асуудалнуудые шүүжэ хараха, түлөө залгаар хэнгалга, гэр байра зэһабарилга гэһэн асуудалнуд олонхинойнь һанаа себоодог байна. Эндэ мэтын һанамжа дурадхалнуудыень бүридхэлдөө абаад, тэрэгээрэнь хэмжэ абахыень райгуисэдкомдо дамжуулдагбди.

М. ДМИТРИЕВ,
агитпунктые деагша.

ХИЛЫН САААНАГАА

ТАСС · АПН

ҺАНААГАА ЗОБОЖО БАЙҺАНАА МЭДҮҮЛЭЭ

НЬЮ-ЙОРК. Намибидаа ООН-ой ябуулга баеҮүлгэдэ хабаатай Аюулгүйн Соведэй шидхэбэринүүдые баталан абалые үнжагайруулжа байһантайнь дашарамдуулан, һанаагаа зобожо байһанаа ООН-ой Генеральна секретарь Хавьер Перес де Куэльяр «фронт шадарай» Африкын гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдтэй уулзалга дээрэ мэдүүлэв гэжэ ООН-ой Генеральна секретариатын түлөөлөгшэ мэдэгдэв. Ниигайруулжа байһан үнэрлэгэ ноябрь һараа Намибидаа һунгалтада бэлдэхэ талаар апрелиин 1-ээ бүлэгдэлгэжэ эхилхэ ябуулгада хангалтагүйгөөр нүдөөлхэдэ болохо байна. Ужаг бороо хурын хаһа сагай эхилһэнэ уламжалан, һунгалтые хойшоо үлдэхэ ба ерэнхэ үнэрлэгэ нэгэ бүрэн бэлдэгдэхэ шаардлага бии гэжэ Перес де Куэльяр хэлэжэ байна.

СОВЕТ-ИСПАН ПРОТОКОЛДО ГАР ТАБИГДАА

МАДРИД. Промышленна ба экономическа хэлилсаа холбоон тушаа хамтын протокол Советскэ Союзай болон Испаниин хоорондохи холбоо барисаае хүгжөөлгэдэ шэнэ хараа түсэбүүдые нээнэ. Экономическа ба промышленна харилсаанай талаар Советскэ Союзай болон Испаниин правительствануудай хоорондын комиссиин дүрбэдэхи сессиин эндэ боложо байха үедэ протоколдо гар табигдаа һэн. СССР-эй гадаадын экономическа харилсаанай министрэй орлосчо Ю. Н. Чуманов, Испаниин Финансын, экономикын ба худалдаа наймаанай министерствын худалдаа наймаанай талаар гүрэнэй секретарь Антонио Руис Лихеро делегациннуудые толгойлһон байгаа.

Хамтын предприятиннуудые байгуулгын, промышленна кооперацие хүгжөөлгын хараа түсэбүүдые сесседэ хабаадагшад зүбшөн хэлсэбэ. Эдэ хүсэн, хүнгэн ба эдээ хоолой промышленность, эдээ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ, болбосоруулга, хадагалалга, мүн автомобиль бүтээлгэ, электроника хэрилсаа холбоной гол шугамнуудые гэжэ тодорхойлогдоо.

Советскэ Союзай экономико хүбилган шэнэдхэлдэ Испаниин предприятиннуудай хабаадалгада шэнэ эрэмэ дэлгэрэ. Энэ протокол олгохо юм гэжэ найдажа байһанаа Антонио Руис Лихеро мэдүүлэв.

Комиссиин эхлэжээтэ, табадахи сессиие жэл үнгэрхэдэ Москвада зарлахаар хараалгадаа.

ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ ГРОМОВОЙ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

КАБУЛ. Совет хүтэлбэрин политическэ шидхэбэритэй зохилдуулагдан, Афганистанай Республикада байгалгадаг хизаарлагдаһан совет сэрэгүүд Женевэдэхи хэлсээнүүдэй үндэһөөр энэ оронһоо гаргагдаха юм гэжэ хизаарлагдаһан совет сэрэгүүдые командалагша генерал-лейтенант Б. В Громов нютагай болон гадаадын журналистнуудта зорюулагдажа, Кабулда үнэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдэ мэдүүлэв. Совет болон афган талануудай Женевэдэ баталагдаһан хэлсээнүүдэй бүхы даримүүдые нарилгаһан сахина. Харин тиихэдэ Пакистан болон США эдэ хэлсээнүүдые будуулгаар хозагайруулна гэжэ тэрэ тэмдэглэв.

Тэдэнэртэ хүндэ хүшэр байдалай тохёолдохедоо, гэнэ оронэй хуулита [illegible] тельстын үйлдлаар совет сэрэгүүд афган арадта туналамжа үзүүлхээ ерээ һэн гэжэ генерал хэлээ. Мүнөө манай солдадууд болон офицерүүд уялгаа дүүргэжэ, баригдаһан ба зэһабарилагдаһан хэдэн зуугаад һүргүүлинүүдые, нинтэй байцаагүүдые, һүмэнүүдые, хэдэн зуугаад километр утатай харынүүдые, нүбагуудые Афганистанай арадта үлөөжэ, эндэһээ гаража ошохонь гэ.

Афган талада дамжуулан үгтэһэн байрын гэрнүүдтэй, албанай ба коммуналына барилганүүдтэй сэрэгэй городогуудай үнэ сэн 660 миллионоо дээшэ түхэргөөр сэнэдхэхэ байна.

Совет болон афган солдадуудай дайнаалы хаан барисаан улам бэхижэ, Афганистанай армиин дайнаалы бэлэн байдал хэмжэ эзэмшүүлгөөр дамжуулжа, Оппозиции үндэһэн хүн зонор, ина туһые баһамжалан дорможоно, нинтэ хүн түрэлтэнэй ёһо гүримүүдые хаанана, харшална, томо ехэ хото городуудые, тэрэ тоодо Кабулые хүреэлэлгэдэ байдалые һэдэлэ, тиигэжэ үхибүүдые, үбгэд, хүнгэдые, эхэнэрнүүдые үлэсхэлэн хоолоон байдалда оруулна. Нимэ эрхэ байдалда совет частьнуул хархис хүсэнүүдтэ шанга харюу сохилто үгэнэ. Мүнөө Афганистанай армиин Салангаа үрдуурхи байдалые хинаша, «Ажамидаралта харгые» таһа дүүрэхэ гэһэн зэбсэтэ оппозициин һедэлгэнүүдтэ шанга харюу сохилто үгэхэ бүхэн лэ.

Оппозициин хархис ябуулганүүдта шанга харюу сохилто үгэхэ бүхы арга болжожо, Афганистанай армиин сайн юм гэжэ тэрэ найдажа байһанаа тэрэ хэлэлдоо мэдүүлэв.

Баяр хүргэе!

Баяр хүргэе!

ХОТОН ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

ХОЛЫН АРМЕНИИЙН ҮХИБҮҮДТЭ

Каменск тосхоной үхибүүдэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэд гай тодхорто ороһон армян үхибүүдтэ номуудые эльгээхэ гэйэн байһан үүсхэл гаргажа, энээн тухай хэлсээ дунда һургуулинуудтай баталба. Тосхоной хоёр һургуулинуудай хүмүүжүүлгын талые даагшанар Л. П. Громова, В. В. Трескова һурагшадтай уулзажа, энэрхы сэдьхэлтэй байха, аюулда ороһон хүнүе хайрлаха тухай хөөрэлдэбэ. Эдэхи дунда һургуулиин Алена Шегорский, Юля Бекмурзаева, Альбина Дёмина ба 1-дэхи дунда һургуулиин Вера Арефьева, Юля Мартынова, Лена Шинакова ба бусад һурагшад өхэ һонин номуудые асараа. Эдэнэр номуд соогоо армян үстэндөө бэшэһэн бэшэгүдые хөөгөө юм. Энэ ороноймнай олон яһатай үхибүүдэй нүхэсэхэ, бэ бэдлээ туһалха гэйэн эрмэлзэл юуйнээнье үнэтэй, сонтай.

Р. КУЗЯКИНА.
Кабанскын район.

ХҮШӨӨ БОДХООХОНЬ

Эльтэрэ нютагта ажаһууршад. Эсэгэ ороһо хамгаалгын Агууехэ дайнда баатарай үхэлөөр үнэйһан нютагаархидтаа хүшөө бодхоохо дурадхал оруулба. Тосхоной ажалшад хүшөө барилгада мүнгэ суглуулжа эхилээ. Энэ хүшөөе сельсоветэй байшанда дүтэхэнэ, нэнэ талмай дээрэ бариха дурадхал нютагай зон дэмжэбэ.

Б. ЦЫБИКОВ.
Эдэн район.

НЮТАГАЙ ШАРАЙ ХУБИЛАНА

«Дружба» колхозой хүтэлбэрилэгшэд сугларжа, Пестерево тосхонние һэргээн бодхоохо тухай хэлсэбэ. Энэ бишыхан һууринда нүүлэй үедэ анхарал ялала хандулагдадаг болонхой. Түрүүшын дүнгүүдшье муу бэшэ. Тэдэнние нэрлэбэл иимэ: сургаан залуу хүбүүд сэрэгэй албанһаа гэртээ бусажа, түрэл нютагтаа хүдэлүүлэ тухайгаа мэдүүлбэ. Тэдэнэр һүнэй фермэдэ ажаллажа, нютагайхидайнгаа найдамтай туһалагшад болоо. Тиихэдэ энэ нютагта һайн, шэнэ гэрнүүд баригдажа, бүхэли үйлсэ байгуулагдаа. Залуушуулай гэрэ нэрлэгдэнхэй энэ үйлсэдэ үргэн салуу гэрнүүд, коттеджнүүд соо залуу бүлэнүүд ажаллуне.

Үнгэрэгшэ жилдэ нютагай шарай ялала хубилаа. Колхозоо єорынгоо хүсөөр табин һуурритай саад баряа. Сентябриин нэгэнһээ эндэ найман жилэй һургуули нээгдэжэ, далан табан һурагшад үдээ бүри районой түб руу ошохобо болижо, нютагтаа пурана.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд һургуулиин спортивна зал, мастерской, магазин, шэнэ гэрнүүдые бариха шиидхэбэри суглаан дээрээ абаа.

Т. НАГАЕВА.
Тарбагатайн район.

ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛТЭЙ

Улаан-Удын лесотехникумэй һурагшад сэрэгшын эхин бэлэдхэлэй хэшээлнүүдэ угаа дурагайгаар ябадаг юм. Муноо ороһодогор Совет Армиин болон Далайн-Сэрэгэй Флодой байгуулагдаһаар 71 жилэй ойдо зорюулагдажа, оборонно-ниитын хүдэлмэри һайжаруулха зорилготойгоор соногхогдоһон бүхэ сюжет нараде эдэнэр хобаадалсаа.

Сэрэгэй бэлэдхэл хүтэлбэрилдэг багша Н. А. Федорин залуушуулде һуралсаһай эхин шатын программа һайнаар ойлгуулжа өрөөдүйдэ эрхим бэлэдхэлтэй сэрэгшэдые пуган гаргажа зорилго урдаа табина. Һурагшад оборонно-спортивна коужогуудта ябажынгаа хажуугаар, автомобиль, трактор, мотоцикл желоодожо һурэна, отгорсгон үүдэлдэе парашюдаар һурэнэ, спортивна секциудуудаа дээшэлүүлнэ.

Техникумэй һуралсажа ябаһан хубүүдэй олонхинь Забайгалайн Хүсэнүүдтэ алба хаахаа онсо шалгаадаг гэжэ мэдэнэбди. Мэнэ һаяхаяа техникумэй директориин гэрэ дээрэ Константин Брянскийн алба хаалгаа честьһаа иимэ удаагай бэшэг ерэһэн байна: «Улаан-Удын техникумэй һуралсаа, хүмүүжэл тогосен Танай һурагша сэрэгэй-политическэ һуралсаалга эрхим дүнгүүдые түйлажа залуу сэрэгшын эхин шатын һуралсаа һайнаар гаргаһаниинь толорно. Муноо Константин Брянский тодоорэлгэ даалгагдаһан техникумаа гайнаар харуулдаг, яажашье багта болгоно гэжэ һуна. Сагаа соонь дуугэ-хээр бэлэн байдаг. Бэлэдхэл һайнтай сэрэгшые хүмүүжүүлэһэн Танайдта баярые хүргэнэбди».

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һурагшад Е. Белобородов Г. Кузьмин хоёр автомат суглуулжа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фототекст.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХУБААЛДАБА

«Шахтер» гэжэ соёлой байшан соо Гусиноозерск хотын бүхы һургуулинуудай түрэлхидэй комитедүүдэй конференци үнэгэрбэ. Түрэлхидэй комитедүүдэй гэшүүд дүй дүршэлөөрөө бэ эрдэм мэдэсэрээ хубаалдаба.

Горсоведэй гүйсэдкомсой арадай эрдэм һуралсалай таһагай методист З. В. Бубаева дунда һургуули бэ гэр бүлэ хоёрой хоорондохи хасилсаан, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ телеар ябуулагдадаг хемтын хүдэлмэри тухай элидхэл хэбэ. Һургуулиин наһа гүйсоогуй үхибүүдэй хэрэгүүдэй телеар инспекциин начальник В. Д. Доржиева үхибүүдэй гэмтэ ошоходсо, бэлэдхэл һайнтай байһанаараа онсо шалгаадаг гэжэ мэдэнэбди. Мэнэ һаяхаяа техникумэй директориин гэрэ дээрэ Константин Брянскийн алба хаалгаа честьһаа иимэ удаагай бэшэг ерэһэн байна: «Улаан-Удын техникумэй һуралсаа, хүмүүжэл тогосен Танай һурагша сэрэгэй-политическэ һуралсаалга эрхим дүнгүүдые түйлажа залуу сэрэгшын эхин шатын һуралсаа һайнаар гаргаһаниинь толорно. Муноо Константин Брянский тодоорэлгэ даалгагдаһан техникумаа гайнаар харуулдаг, яажашье багта болгоно гэжэ һуна. Сагаа соонь дуугэ-хээр бэлэн байдаг. Бэлэдхэл һайнтай сэрэгшые хүмүүжүүлэһэн Танайдта баярые хүргэнэбди».

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һурагшад Е. Белобородов Г. Кузьмин хоёр автомат суглуулжа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фототекст.

СЭЛЭНГЭЬЭЭ МӨДЭЭСЭНӨ:

Улаан-Удын лесотехникумэй һурагшад сэрэгшын эхин бэлэдхэлэй хэшээлнүүдэ угаа дурагайгаар ябадаг юм. Муноо ороһодогор Совет Армиин болон Далайн-Сэрэгэй Флодой байгуулагдаһаар 71 жилэй ойдо зорюулагдажа, оборонно-ниитын хүдэлмэри һайжаруулха зорилготойгоор соногхогдоһон бүхэ сюжет нараде эдэнэр хобаадалсаа.

Сэрэгэй бэлэдхэл хүтэлбэрилдэг багша Н. А. Федорин залуушуулде һуралсаһай эхин шатын программа һайнаар ойлгуулжа өрөөдүйдэ эрхим бэлэдхэлтэй сэрэгшэдые пуган гаргажа зорилго урдаа табина. Һурагшад оборонно-спортивна коужогуудта ябажынгаа хажуугаар, автомобиль, трактор, мотоцикл желоодожо һурэна, отгорсгон үүдэлдэе парашюдаар һурэнэ, спортивна секциудуудаа дээшэлүүлнэ.

Техникумэй һуралсажа ябаһан хубүүдэй олонхинь Забайгалайн Хүсэнүүдтэ алба хаахаа онсо шалгаадаг гэжэ мэдэнэбди. Мэнэ һаяхаяа техникумэй директориин гэрэ дээрэ Константин Брянскийн алба хаалгаа честьһаа иимэ удаагай бэшэг ерэһэн байна: «Улаан-Удын техникумэй һуралсаа, хүмүүжэл тогосен Танай һурагша сэрэгэй-политическэ һуралсаалга эрхим дүнгүүдые түйлажа залуу сэрэгшын эхин шатын һуралсаа һайнаар гаргаһаниинь толорно. Муноо Константин Брянский тодоорэлгэ даалгагдаһан техникумаа гайнаар харуулдаг, яажашье багта болгоно гэжэ һуна. Сагаа соонь дуугэ-хээр бэлэн байдаг. Бэлэдхэл һайнтай сэрэгшые хүмүүжүүлэһэн Танайдта баярые хүргэнэбди».

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һурагшад Е. Белобородов Г. Кузьмин хоёр автомат суглуулжа байна.

П. БУРМАКИНАЙ фототекст.

АЯНШАЛГА ХЭБЭ

Үхибүүдэй аяншалгын «Тенжник» гэжэ клуб Багдаевин тосхондо бии юм. Энэ клубай гэшүүд һаяхан Ускит тосхон руу автобусоор ошоно. Ципикан, Ципа гэжэ голнуудые, нуурнуудые зубшаһан, хедегей гурбан зуун километр үтөгөй харгы гатарба.

...Эдэ үглөөгүүд эхилэн аян зам ой тойга ссогуудые. Усоя гэжэ шэлэ дээгүүр гараа. Эдир аяншалагшад булгадаа хухюутэй, эндэ-тэндэ энеэдэн гасана, дуун эдэлэнэ. Тиигэһээ зогаа олоборилогшодой Ускит гэжэ тосхондо тэ дэнэр сооли хүрэбэ.

Тосхоной дунда һургуулиин комсомолшууд үхибүүдые ехэ баяртайгаар угтаа, хедегей эдэлгээр хүндэлөө. Уланэй аяншалагшад нютагай хедегей ардаан ошожо харааа. Ангуушедай үбэлжэдэг гэр, сагаан хүнжэлөөр хушагдаһан тала дайда... Хизгаар ороныгаа агаргүй гоё даа!

Могой голой эрьедэхи нуурһэнэй үүрхайн горнигудтай уулзалга болсо. Мастер С. Г. Бородин хүнгэн бэшэ ажал тухайгаа үхибүүдтэ хөөрөө, аитайй эдэлгэр хүндэлөө. Дунда һургуулиин үнэнэй багша А. В. Кошпировскаятай нэгэ нирхолтой уулзалга мүн ла үнэгэрэгдөө.

А. ЦЫРЕНОВ.
Баунтын район.

ЭДИР ТУЬАЛАГШАД

Түймэр сарагшадай эдир туьалагшадай отрядууд Улаан-Удэ хотын Советскэ районой Сүхы дунда һургуулинуудта байгуулагдажа, һайн дурадхаа түймэр сарагшадай Бүхэсоюзна булгэмэй эдэбхитэй туьалагшад болонхой. Эдэнэр өөрынгөө дээжа абаһан участогуудай ажалшадай дунда сайлгуулажаһан хүдэлмэри ябуулдаг, галтай наадабел, аймшаттай, гаргатай гэжэ багашуулда ойлгуулдаг, хоорэжэ үгдэг гэжэ. Түймэрөөс һэргыльһэн удхатай 200 открыткануудыг эдэнэй хүсөөр Советскэ районой багашуулай дунда тарсагдаһан байна юм.

Муноо сагта тус районой бүхы дунда һургуулинуудта түймэрөөс һэргыльхэ темэтэй агитбригадануудай харалга-конкурсые болгодхоо ябуулгадана. Энэ харалга-конкурс районой Пионернүүдэй байшан соо февралиин 27—28-да үнэгэрэгдэхөөр хараалагдана.

4-дохи дунда һургуулиин агитбригада һургуулиинхаа эхин классуудай һурагшадай урда гоё һайхан, удха түгэлдэр концерт наада харуулаа һэн. Мүн ла эдэнэр энэ һаэада «Эргэм» киноеатр соо «Гал — манай нухэр, гал — манай дайсан» гэһэн кинолектори эмхидхэжэ, багашуулда харуулаа.

Район соо байгуулагдаһан эдэ отрядууд өөрын булгэмэй байна. Энэ отрядуудай ехэ, хэһэн бүхы худэлмэри эли тодоор харуулагдаха, ямар нэгэтэй, урматай байһан тухайнь хоорэжэ үгэхэ эзэгэтэй.

Т. ДМИТРИЕВА,
түймэр сарагшадэй Советскэ районой булгэмэй секцийн түрүүлэгшэ.

АЗА ТАЛААНГАА ТУРШАЯЛ!

СССР-ий ДОСААФ-ай лотерейн биледүүдые худалдажа абахадаа, хүн бүхэн шүүхэ һанаатай байдаг аль даа. Шүүгэ-шьегүй һаа, олзо оршонь ДОСААФ-ай материально-техническэ үндэһэ һуурние, оролой обороно бэхижүүлхэ хэрэгтэ һомолгодоо гэжэ зон мэдэдэг ха юм.

1988 оной хоёрдохи нааданай ДОСААФ-ай лотерейн зуун мянган тухэриг тэ биледүүд үнгэрэгшэ жилэй июниин 15 болотор худалдагдаа бэлэй. Тиихэдээ манай республика соо худалдагдаһан биледүүдтэ 49.450 тухэриг шүүбэри тудаа.

Авиационно заводой хийн шалгагша эхэнэр «Жигули-2103» тухэлэй автомобиль шүүгдэ. Железнодорожно райондо ажаһуудаг нэгэ хүндэ «Запорожец-968» маркын автомобиль тудаа. «Урал», «ИЖ-ЮПИТЕР-5», «ИЖ-ПЛАНЕТА-5» тухэлэй мотоциклнуудые ба бусадые үнэтэй шүүбэриинүүдые олон зон абаа.

Муноо 1989 ондо үнгэрэгдэхэ нэгэдэхи тиражай нааданай СССР-ий ДОСААФ-ай лотерейн биледүүд ДОСААФ-ай эхин эмхишүүдтэ, нюосэлгын банкнуудта, магазинуудта, «Союзпечатин» киоскнуудта худалдагдана. Тираж байгша сиой июлиин 1-дэ болохо. Аза талаангаа туршаял!

Г. МАРТЫНЮК,
ДОСААФ-ай обкомой ахалагша инструктор.

ҮБЭЛЭЙ ҺҮҮЛШЫН ҺАРА

Байгша сиой январь һарада сагай уларкл урда жилнүүдэ-хидэ орсдоо һураггүй дулаагаар үнэрбэ гэжэ. Энэ үедэ республикиин урда болсо Байгал шадарай районуудые, Новоселенгинсиндэ һүнгэдөө 20 гераи градус хүйтэн болодог байгаа Забшье олонхи үдэрнүүдтэ 7—10 градус хүйтэн хедэ байжа гол мүрэнүүдэй мүльһэн нимгэн. Жошаевэ, Новоселенгинск шадар Сэлэнгэ мүрэн дээрэ хедэ гатарта хэрэгтэй гэжэ тодоруулаа.

Мүнөө гаражамнай үбэлэй һүүлшин февраль һара гараба. Энэ һарада удэриай дунда зэргээр 2 часаар нэмэгэ, нагата удэрнүүд олошорно гэжэ бодоорэ мэдэжэбди. Энэ һара соо дунда зэргээр 16—20 градус хүйтэн байхаар хүлээгдэнэ. Энэнь урда жилнүүдэйхиһээ 1,5—2 градусаар бага байхаар багаагдана. Һарын турша нэгэн адил хүйтэн һүүнүүд болоорэ. Гаяктын районуудта (35—40 градус) үзэгдэхэ юм.

Жабар ехэтэй удэрнүүд һарын түрүүшын арбан хоногой эхиндэ, хоёрдохи арбан хоногой тэй багаар, һарын һүүлшин хэдэн хоногуудай туршада үзэгдэхэ юм. Хаяны февралиин түрүүшын арбан хоногой (нүүл тэй, нурбэ-дахи арбан хоногой эхиндэ бисад нютагуудта удэртоо 4—9, хойто районуудта 20 градус хүйтэн болоно.

Е. ЕРЮХАНОВА,
Улаан-Удын гидрометобсерваторийн тэргэлэ даагша.

ТЕЛЕВИДЕНИ

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Шэнэ һонин. 9.15 — Ритмическэ гимнастика. 9.45 — «Спортлотогой» тираж. 10.00 — «Союзмультфильм» студиин шэнэ бүтээлнүүд тухай хөөрөөн. 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.30 — «Дэлхэйе тойрон» — альманах. 13.30 — Онтохондо айлшаар. Мультфильмнүүд-онтохонуудай программа. 14.25 — Р. Шуман. 1-дэхи номерой ля минор соната. 14.45 — «Уран зураашын мастерской соо». 15.00 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.30 «Элүүр энхэ байлга». 16.15 — «Сраженный вражеским свинцом». Дипломатическа курьер Т. Е. Нетчин ажаябадал ба революционно ажал ябуулга тухай баримтата фильм. 16.30 — Камерна ансамбль наадаха. 17.00 — Кино-мэдээсэл. 18.00 — Худөөгэй ажал хэрэгүүд. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — Мультфильм. «Свояки» — богони фильм. 20.45 — «Робинзониада» или мой английский дедушка» — уран һайханай фильм (Грузия-фильм). 22.00 — Время. 22.35 — «Амар сайн, доктор!» 22.50 — «Современник» — тележурнал. 00.05 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада согсогты!». 9.15 — «Отец Сергий» — ураи һайханай фильм. 10.45 — Скрипичнэ хүгжэмэй концерт. 11.30 — «Толи». Лондоной залуушуулай театрай балетын студентнүүдэй театрай хамтын худэлмэри тухай. 12.45 — Эстрадна дамжуулга. 15.15 — С. Гринькогой хуби заяан тухай. СССР-эй МВД-гэй сүүдэй хэ-

ТЕЛЕВИДЕНИ

ФЕВРАЛИИН 5-һаа 11 ХҮРЭТЭР

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — Кино-мэдээсэл. 10.35 — Байгал далайе хамгаалха асуудалнууд. 11.35 — Шэнэ һонин. 11.45 — Бумбэгэгэй хоккейгээр дэлхэйн чемпионат. 13.40 — «Очевидное-невероятное» гэһэн дамжуулга. 14.40 — Канкляй эдэлэлыш, эдэлэлыш. 15.25 — Баримтата фильм. 16.30 — Шэнэ һонин. 16.45 — Һунгалта үгүүлэн. 16.55 — Риолончелиин абяан эдэлэлэ. 17.20 — «Пятый вариант» — баримтата фильм. 17.40 — Социологи: асуудалнууд ба тайлбаринууд. 18.10 — Хүүгэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 19.10 — Дэлхэйн асуудалуудай ураи бэлиг. Хиндай мунөөнэй шэмэглэн гоёолгын искусство. 19.50 — Мультфильмнүүд. 20.00 — XIX партконференциин хараа шугамаар. 20.30 — Ураи шулэгэй долгин дээрэ. 20.35 — А. П. Чехов. ССР Союзай М. Горькийн нэрэмжэтэ Москвагай ураи һайханай академическэ театрай «Чайка» гэһэн фильм-дүхэг. 22.00 — Время. 22.35 — Һунгалта үгүүлан. 22.45 — «Чайка» гэһэн фильм-зүхэгэй үргэлжэлэл. 00.15 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Декабрист Гавриил Батеньков. 9.35. 10.35 — М. Ю. Лермонтовэй эрхэ гүлөөе хүсэһэн шулэгүүд. 10.05 — Итальян хэлэн. 11.05 — Юрэнхы биологи. 11.35, 12.35 — Биологи. 6-дахи класс. 11.55 — «Композиция» — баримтата фильм. 12.05 — «Мачай сааде». 12.55 — «Джигит всегда джигит» — ураи һайханай фильм. 14.20 — Шэнэ һонин. Улаан-Удэ. 17.40 — Байгал буряадаар). 18.05 — «Тэнилсаг-

ТЕЛЕВИДЕНИ

ВТОРНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 1-дэхи сери. 11.05 — Шэнэ һонин. 11.15 — Хүүгэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 12.15 — «Воспоминание о Павловске» — баримтата фильм. 16.30 — Шэнэ һонин. 16.45 — Һунгалта үгүүлэн. 16.55 — Биатлон. Дэлхэйн чемпионат. 20 километр. Эрэшүүл. Австриһаа дамжуулагдаха. 19.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Соведуудтэ — засаг! 20.25 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 1-дэхи сери. (ГДР. ВНР). 22.00 — Время. 22.35 — Һунгалта үгүүлэн. 22.45 — «Рыковы» — баримтата фильм. А. И. Рыков болон тэрэнэй гэр бүлэн гашуудалта хүби заяан тухай. 23.25 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 23.40 — Рикардо Фольи дуулаха. (Италь).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Евгений Баратынский дуулаха. 9.35. 10.35 — Физика. 10-дахи класс. 10.05. 12.05 — Француз хэлэн. 11.05 — Физика. 11.35. 12.35 — Биологи. 5-дахи класс. 11.55 — «Магическая семерка» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 12.55 — «Аэропорт со служебного входа» — ураи һайханай фильм. 14.20 — Шэнэ һонин. Улаан-Удэ. 18.00 — Мультфильм. 18.10 — Байгал (буряадаар). 18.35 — «Уянга». Ураи хөөлой-хүгжэмэй нэйрэулга (буряадаар). 19.10 — Байгал. 19.30 — «Нэгэгээгэлэйн нэрэнүүд». КПСС-эй обкомой секретарь Л. Ч. Нимаева, Буряадай АССР-эй КГБ-гэй туруугэшэ Г. И. Верещагин, Буряадай АССР-эй прокурор А. Ф. Ивановой, 40-өөдэ онуудай эхэ-дагадэ оруулдаг программа. «Амаран сүүлэй». 21.15 — Музыкэ инструментнүүд. 22.00 — Время. 22.45 — Союзмультфильм. «Шэнэ дениев». 1-дэхи серия (А. Довженкогэй ностуди).

ТЕЛЕВИДЕНИ

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 1-дахи, 2-дохи сери. 12.35 — Шэнэ һонин. 12.45 — «Амар сайн, хүгжэм!» 13.30 — «Дэлхэйе тойрон». 14.30 — «Иимэ үшэр болоһон байгаа». 16.30 — Шэнэ һонин. 16.40 — Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 16.50 — Хүгжэмтэ жаза. М. Мусоргский. 17.25 — «Фашизмда эсэргүү тэмсэһэн эдир баатарай үдэртэ. «Вася Коробко» — баримтата фильм. 17.40 — Мультфильмнүүд. 18.00 — Худөөгэй ажал хэрэгүүд. 19.00 — Дэбжэлтэ. Мэдээсэл. Соногхол. 19.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Телеэко» — журнал. Экономическа асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ниитын эмхинүүдэй үүрэг тухай. 20.30 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 2-дохи сери. 22.00 — Время. 22.35 — Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 22.45 — «Резонанс». Азиин-Номгон далайн регионой шиидхэгдэгүй асуудалнууд ба хүгжэлтын хараа замууд. Политическэ шэнжэлэгшэ В. Цветов дамжуулгые хүтэлэ. 24.00 — «Ондоо искусство гу али залуушуулай бүхэсөөнгө выставка тушаа болоожэ». 00.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Карамзиной бэтаршалга». 9.35 10.35 — Физика. 8-дахи класс. 10.05. 12.05 — Немец хэлэн. 11.05 — ПТУ-гэй һурагшадта. Гэр бүлэн экономикайдаа. 11.35. 12.35 — Туухэ. 9-дэхи класс. 13.05 — «Долгая дорога в дюны» — 7 серитэй ураи һайханай фильм. 3-дахи сери. 14.10 — Шэнэ һонин. Улаан-Удэ. 18.15 — «Байгал: [illegible] худэлмэрэ, анхабайдалаа һайн [illegible]» — публицистическэ очерк. 18.35 — Хэшээл. 19.10 — «Баримталшаг [illegible]». Республикэ[illegible] — Киноочерк. [illegible] холнуудуудаа. Мо[illegible] — «Амгалан [illegible]». 21.15 — «Горе [illegible]». Баримтата ф[illegible] — «Кьюдженский [illegible]». 22.00 — Время. [illegible] шэнэдхэлгын [illegible] — «Долгая дорога в дюны» — 7 серитэй ураи [illegible]. 4-дахи сери.

ТЕЛЕВИДЕНИ

ЧЕТВЕРГ, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — «Зуун Сибирь» — киножурнал. 9.45 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 2-дохи, 3-дахи сери. 12.35 — Мультфильмнүүд. 13.05 — Баримтата фильм. 13.15 — Шэнэ һонин. 13.25 — Ородой хореографическа фольклорно ансамблиин концерт. 14.05 — «Время платить долги» — баримтата фильм. 16.30 — Шэнэ һонин. 16.45 — Һунгалта үгүүлан. 16.55 — Биатлон. Дэлхэйн чемпионат. 20 километр. Эрэшүүл. 19.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Багахан концерт. 20.10 — Соведуудтэ — засаг!. СССР-эй арадай депутадуудые һунгаха кампанида Витебскын телевизионно заводой коллективэй хабаадалга тухай. 20.40 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 3-хи сери. 22.00 — Время. 22.35 — Һунгалта үгүүлан. 22.45 — Һунгалта ба бидэ. 23.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 24.00 — Питер Брук. Москвадахи уулзалгануудаа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Крыловой таабари». 9.35 10.35 — Байгаали шэнжэлгэ. 3-дахи класс. 10.05, 12.05 — Испан хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35, 12.35 — Ф. М. Достоевский. «Преступление и наказание». 13.05 — «Долгая дорога в дюны» — 7 серитэй ураи һайханай фильм. 4-дахи сери. 14.20 — Шэнэ һонин. Улаан-Удэ. 17.20 — Киногоор аяншалгануудай альманах. 17.40 — Байгал буряадаар). 18.05 — «Тэнилсаг-

ТЕЛЕВИДЕНИ

ПЯТНИЦА, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 3-дахи, 4-дахи сери. 12.05 — Шэнэ һонин. 12.35 — Хүүгэдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 13.35 — Коми АССР-эй Гурэнэй дуу, хатарай ансамблиин концерт. 16.30 — Шэнэ һонин. 16.40 — Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 16.50 — «Шемси» — баримтата фильм. 17.05 — «Чехарда» — ураи һайханай фильм. 18.15 — «16 хүрэтэр ба тэрэнһээ дээшэ наһатайшуулда». 19.00 — «Эрдэм ухаан: теории, туршалга бодото байдал». 19.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Интересигнал». 20.30 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 4-дахи сери. 22.00 — Время. 22.35 — Хубилган шэнэдхэлгын прожектор. 22.45 — Спортклуб. Максимовтачай бүлэдэ хэгдэдэг туршалга. Үхибүүдэй физическэ хүмүүжүүлгэ тухай. 23.15 — «Иимэ үшэр болоһон байгаа». 23.30 — «Хараа бодоло».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — А. С. Грибоедов тухай. 9.35, 10.35 — Географи. 8-дахи класс. 10.05, 12.05 — Англи хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. Физика. 11.35, 12.35 — Туухэ. 7-дахи класс. 13.05 — «Долгая дорога в дюны» — 7 серитэй ураи һайханай фильм. 5-дахи сери. 14.15 — Шэнэ һонин. Улаан-Удэ. 17.35 — Мультфильмнүүд. 17.55 — Буряад хэлэнэй хэшээл. 18.40 — [illegible] ной һонин. [illegible] агитпункт. [illegible] худэлмэрэ[illegible] программа. [illegible] «Амгалан [illegible] шуулэ». 21.15 — [illegible] инструментнүүд. 22.00 — Время. [illegible] ган шэнэдхэлгын [illegible] 22.45 — Союзмультфильм. [illegible] нүүдэй [illegible] мүүд. «Шэнэ [illegible] дениев». 1-дэхи [illegible] (А. Довженкогэй ностуди).

ТЕЛЕВИДЕНИ

СУББОТО, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 7.30 — «120 минута». 9.35 — «Манай саад». 10.05 — «Иоганн-Себастьян Бах» — 4 серитэй ураи һайханай фильм. 4-дахи сери. 11.35 — Хүнэй институт. 12.35 — «Социалис оронууда». 13.05 — Мультфильм. 13.25 — СССР-эй МВД-гэй авторска дуунуудые гүйсэдхэгшэдэй бүхэссюзна харалга-конкурс тухай. 14.25 — «Ан амитадай аймагта». 15.25 — «Бултанда ба хүн бүхэнэд». Гэр байра-2000. 16.00 — Мультфильмнүүд. 16.30 — Эхэнэрэй ажабайдалаа 15 минута. 16.45 — «Мунөөдэр — туби дэлхэй дээрэ». 17.00 — Биатлон. Дэлхэйн чемпионат. 10 километр. Эрэшүүл. 19.15 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 20.15 — «Пешеходы: взрослые и дети» — баримтата фильм. 20.20 — СССР-эй арадай артист А. Папановай хабаадалгатай фильмүүд. «Бриллиантовая рука». 22.00 — Время. 22.35 — Телевизоор харагшадай енхэралда. 22.50 — Субботын үдэшэ. Опереттэ гэмнэгдэнэ. 00.15 — Шэнэ һонин. 00.25 — «Очарование-89» гэһэн гоё һайханай уласхоорондын конкурс. 01.45 — «По Советскому Союзу» — киножурнал.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Худөөгэй ажал хэрэгүүд. 10.15 — «Державы вечная любовь. Московский Кремль» — баримтата фильм. «Стены и башни» — 1-дэхи фильм, «Соборы» — 2-дохи фильм. 11.25 — Дэбжэлтэ, мэдээсэл, соногхол. 12.10 — «Долгие проводы» — ураи һайханай фильм. 13.40 — Молдавин ССР-эй Гостелерадио. «Жилая площадь» — зүхэг. 15.25 — Телевизионно хүгжэмтэ абонемент. 16.40 — Союзна республикануудай кинопублицистика. «Без дублей» — баримтата фильм. (Алма-Ата). 17.10 — «16 хүрэтэр ба тэрэнһээ дээшэ наһатайшуулда». 17.55 — РСФСР-эй хото, городуудай телевидэй телестудиудые. Гурбадахи [illegible] ва минувших [illegible] Догоон [illegible] эдэлэнэ. 19.00 — Литературный [illegible] ральна искусство. [illegible] Кьюджинский [illegible] нэн фильм-зүхэг. [illegible] гелан нойрсо[illegible] 21.15 — «Экзаменсон». [illegible] гилсон». [illegible] жуулга. 21.45 — [illegible] ын духовой [illegible] оркестр наадам. 22.35 — [illegible] ЦСКА.

Кино, театрнүүдэ

ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА
Опера МУХА-ЦОКОТУХА — в 12, балет ЖИЗЕЛЬ — в 19-30.

РУССКИЙ ТЕАТР ДРАМЫ
ЗВЕЗДЫ НА УТРЕННЕМ НЕБЕ (ГРУППА РИСКА) — в 14, АКСЕЛЕРАТЫ — в 19-30.

БУРЯТСКАЯ ФИЛАРМОНИЯ
Концертный зал музучилища (пр. Победы, 17) — концерт заслуженной артистки РСФСР ЛЮДМИЛЫ СЕЙЧИНОЙ — в 17, 20.

«ДРУЖБА»
ШКОЛЬНЫЙ ПРИЗРАК — в 9-40, ПРОИСШЕСТВИЕ В УТИНООЗЕРСКЕ — в 11-30, 13, 14-30, 16, 17-30, 19, 20-40 (удл.).

«РОДИНА»
ДЕРЖАТЬСЯ ЗА ВОЗДУХ — в 10, 16, БЕГЛЕЦЫ — в 12, 14, 18, 19-40 (удл.), 21-50.

«ПРОГРЕСС»
Красный зал — БЕГЛЕЦЫ — в 9-30, 11-20, 13-10, 15, 17 (удл.), 19-20, 21-10. Зеленый зал — КАК ТРИ МУШКЕТЕРА (2 серии) — в 10, 12-40, 15-20. 18-10, 20-50.

«ЭРДЭМ»
ФИНИСТ — ЯСНЫЙ СОКОЛ — в 9-40. 11-10, 12-40, 14-20, ТАНЦОР ДИСКО (2 серии) — в 16, 18-30, 20 50.

«ОКТЯБРЬ»
ЛИЛОВЫЙ ШАР — в 9-40, 14-40, ПРОИСШЕСТВИЕ В УТИНООЗЕРСКЕ — в 11-10, 13, 16-10, 18 (удл.), 20, 21-30.

«АРШАН»
СКАЗКА О МАЛЬЧИШЕ-КИБАЛЬЧИШЕ — в 17. ЦВЕТОК В ПЫЛИ (2 серии) — в 18-30, 21.

«ВОСТОК»
ТРЕТИЙ ДРАКОН — в 14, ОБНАЖЕННАЯ ЛЮБОВЬ — в 15-30. 17. 19, 21.

«БАЙКАЛ»